

Červený Hrádok

- úprava toku Širočina

(foto: www.cervenyhradok.sk)

ZÁMER pre zisťovacie konanie

vypracovaný v zmysle **zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní**

vplyvov na životné prostredie

a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

Spracovateľ: Tria projekt s.r.o.

Štefana Králika 16 841 08 Bratislava

máj 2019

Obsah

I ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI	5
I.1 Názov	5
I.2 Identifikačné číslo	5
I.3 Sídlo	5
I.4 Oprávnený zástupca navrhovateľa	5
I.5 Kontaktná osoba	5
II ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	6
II.1 Názov	6
II.2 Účel	6
II.3 Užívateľ	7
II.4 Charakter činnosti	7
II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti	7
II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti	8
II.7 Termín začatia a ukončenia výstavby navrhovanej činnosti	9
II.8 Opis technického a technologického riešenia	9
II.8.1 SO 01 Doplnenie hrádzového telesa (poldra)	9
II.8.2 SO 02 Úprava brehu toku Širočina rkm 9,500 – 9,662	10
II.8.3 SO 03 Úprava brehu toku Širočina rkm 9,125 – 9,500	10
II.8.4 Zemné práce	10
II.8.5 Dotknuté zariadenia a podzemné siete	10
II.8.6 Stavebno-technické riešenie stavby	11
II.8.7 Dotknuté ochranné pásma a nároky na záber	11
II.8.8 Nároky na plošné zábery	11
II.8.9 Odolnosť a zabezpečenie stavby z hľadiska požiarnej a civilnej ochrany	12
II.8.10 Požiadavky na konečnú úpravu územia	12
II.9 Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite	12
II.10 Celkové náklady	12
II.11 Dotknutá obec	12
II.12 Dotknutý samosprávny kraj	12
II.13 Dotknuté orgány	12
II.14 Povoľujúci orgán	13
II.15 Rezortný orgán	13
II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	13
II.17 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	13

III	ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA.....	13
III.1	Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území	13
III.1.1	Vymedzenie územia	13
III. 1.2.	Geomorfolog ické pomery	14
III.1.3.	Geologické pomery	15
III.1.4	Klimatické pomery.....	17
III.1.5.	Hydrologické pomery	21
III.1.6	Pôdne pomery	25
V	záujmovom území sa vyskytujú z pôdných druhov dominantne hnedoze:	26
III.1.7	Biota.....	27
III.1.8	Chránené územia.....	33
III.2	Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria	34
III.2.1	Štruktúra územia a využitie krajiny	34
III.2.2	Stabilita krajiny	35
III.2.3	Územný systém ekologickej stability	35
III.2.4	Ochrana prírody a krajiny	36
III.2.5	Scenéria krajiny.....	38
III.3	Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra a kultúrohistorické hodnoty územia	38
III.4	Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia	42
IV	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTÍ NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE	43
IV.1	Požiadavky na vstupy	43
IV.2	Údaje o výstupoch	43
IV.3	Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	44
IV.4	Hodnotenie zdravotných rizík.....	44
IV.5	Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia	44
IV.6	Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia	45
IV.7	Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice	45
IV.8	Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.....	45
IV.9	Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou činnosti	45
IV.10	Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie.....	45
IV.11	Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala.....	46
IV. 12	Posúdenie súladu činnosti s územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi.....	46

IV.13	Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	46
V	POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU S PRIHLIADNUTÍM NA VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	47
V.1	Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	48
V.2	Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty	48
VI	MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ PRÍLOHA	48
VII	DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU	48
VII.1	Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov	48
	Zoznam použitej literatúry a ostatných materiálov:	48
VII.2.	Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadanych k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru	49
VII.3	Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie	50
VIII	MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU	50
IX	POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV.....	50
IX.1	Spracovatelia zámeru	50
IX.2	Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa	50
X	PRÍLOHY	51
X.1	Fotodokumentácia územia v k. ú. Červený Hrádok	51
X.2	Upustenie od požiadavky variantného riešenia	54
X.3	Mapa záujmového územia v mierke 1:10tis.....	56
X.4	Situácia stavby SO 01	57
X.5	Situácia stavby SO 02 a SO 03.....	58
X.6	Pozdĺžny profil výtoku z poldra SO 01	59
X.7	Objekt hrádzového telesa SO 01	60
X.8	Vzorové priečne profily SO 02	61
X.9	Vzorový priečny profil SO 03	62
X.10	Katastrálna situácia	63
X.11	Tabuľka parciel podľa SO	64
X.12	Hydrologické údaje SHMÚ Bratislava.....	67

I ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1 Názov

Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., Banská Štiavnica
Odštepňý závod Piešťany

I.2 Identifikačné číslo

IČO : 36 022 047

I.3 Sídlo

Slovenský vodohospodársky podnik, š. p.,
Radničné námestie 8
969 55 Banská Štiavnica

Odštepňý závod Piešťany
Nábřežie Ivana Krasku 3/834,
921 80 Piešťany

I.4 Oprávnený zástupca navrhovateľa

Meno: Ing. Jozefína Slezáková - riaditeľka SVP, Odštepňý závod Piešťany
Adresa: Nábřežie Ivana Krasku 3/834, 921 80 Piešťany
Tel.: 033 / 772 46 20
e-mail: vah@svp.sk

I.5 Kontaktná osoba

Meno: Ing. Jozefína Slezáková - riaditeľka SVP, Odštepňý závod Piešťany
Adresa: Nábřežie Ivana Krasku 3/834, 921 80 Piešťany
Tel.: 033 / 772 46 20
e-mail: vah@svp.sk

II ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

II.1 Názov

„Červený Hrádok – úprava toku Širočina“

II.2 Účel

Zo Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES zo dňa 23.10.2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík vyplynula Slovenskej republike povinnosť implementovať európsky právny predpis do našej legislatívy. Uvedenú problematiku rieši zákon NR SR 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších zákonov.

V zmysle zákona 364/2004 o vodách a na základe dostupných podkladov vytvoril správca toku mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika. V povodí Žitavy a Širočiny je k ohrozeným územiám zaradené aj k. ú. obce Červený Hrádok.

Zákon NR SR 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami okrem iného definuje povodeň ako: „dočasné zaplavenie zvyčajne nezaplaveného územia v dôsledku pôsobenia prírodných činiteľov, ktorými sú najmä zrážky, topenie snehu.. atď.“

V uvedenom zákone sú uvedené preventívne technické a netechnické opatrenia na eliminovanie povodní, z ktorých je možné uplatniť v danom území konkrétne: „Opatrenia, ktoré chránia územia pred zaplavením vodou z vodných tokov, napríklad úpravy vodných tokov, ochranné hrádze, alebo protipovodňové línie.“

Obdobie posledných rokov poukazuje aj v záujmovom území na netypické výkyvy počasia súvisiace s klimatickými zmenami. Dlhšie suché obdobia na jednej strane striedajú obdobia s neprimerane silnými a intenzívnymi zrážkami, na ktoré nie je krajina pripravená. Zvýšené množstvo zrážok za pomerne krátke časové obdobie prináša hrozbu povodní nie len v Nitrianskom kraji, ale na ostatnom území Slovenska aj v celej strednej Európe.

Predložený zámer protipovodňovej ochrany obce by mal vyriešiť problémy so zaplavovaním intravilánu, čím sa predíde ohrozeniu zdravia a majetku obyvateľov obce Červený Hrádok, poľnohospodárskych pozemkov a infraštruktúry.

V záujmovom území nie sú vybudované dostatočné protipovodňové opatrenia ktoré by technicky a kapacitne vyhovovali súčasným nepravidelným zvýšeným prietokom toku Širočina. Predmetom tohto zámeru sú navrhované protipovodňové opatrenia na zadržanie povodňových stavov v koryte Širočiny a bezpečné odvedenie prívalových zrážkových vôd z polí cez intravilán so zaústením do recipientu. Cieľom plánovanej protipovodňovej stavby „Červený Hrádok – úprava toku Širočina“ je zvýšenie ochrany intravilánu a extravilánu obce pred povodňami.

Navrhovaná stavebná činnosť protipovodňových opatrení v k. ú. Červený Hrádok bude slúžiť ako preventívna protipovodňová ochrana s cieľom chrániť stavby a pozemky intravilánu obce ako aj poľnohospodárskej pôdy, aby sa predišlo ohrozeniu zdravia a majetku obyvateľov obce pri povodňových stavoch. Realizácia predmetnej investície zabezpečí primeranú ochranu dotknutého územia.

Protipovodňová stavba „Červený Hrádok – úprava toku Širočina“ je vodná stavba, ktorej jedinou funkciou je zabezpečenie protipovodňovej ochrany.

II.3 Užívateľ

Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., Banská Štiavnica
Odštepny závod Piešťany
Správa povodia dolnej Nitry
Za hydrocentrálou č.8
949 01 Nitra

II.4 Charakter činnosti

V k. ú. obce Červený Hrádok okolo toku Širočina nie je posudzovaná činnosť úplne nová. Realizácia je plánovaná v telese existujúcej ochrannej protipovodňovej hrádze s nedostatočnou výškou. Odvedenie prívalových zrážkových vôd zo svahov nad obcou je novou stavbou, ale bude spočívať hlavne v odvedení vôd z plánovaného poldra, ktorého hrádzka už existuje, podzemným potrubím do miestneho funkčného jarku, takže záber pôdy bude len dočasný v čase realizácie a pozemky po ukončení budú naďalej slúžiť svojmu poľnohospodárskemu účelu (orná pôda bez drevinovej vegetácie).

V zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zákona NR SR č. 408/2011 v znení neskorších predpisov je stavba zaradená podľa prílohy č. 8, kapitoly 10 do kategórie Vodné hospodárstvo, položka 7 - Objekty protipovodňovej ochrany, časť B, zisťovacie konanie bez limitu.

II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Umiestnenie navrhovanej činnosti – protipovodňovej stavby „Červený Hrádok – úprava toku Širočina“ sa nachádza v katastrálnom území Červený Hrádok, okres Zlaté Moravce, Nitriansky kraj.

Vodné plochy sa nachádzajú na parcelných číslach: C 729, C 1388 a C 208 a sú prevažne vo vlastníctve a užívaní Slovenského vodohospodárskeho podniku, štátny podnik, Radničné nám. 8, Banská Štiavnica, Odštepny závod Piešťany, Nábřeží I. Krasku 834/3, Piešťany, PSČ 921 80 (ďalej len SVP B. Štiavnica, OZ Piešťany).

Červený Hrádok - úprava toku Širočina

zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Dotknuté parcely, vlastníctvo a výmery trvalého a dočasného záberu pozri v priloženej tabuľke v kapitole Prílohy.

II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Obr. 1a + 1b: Orientačná mapa umiestnenia navrhovanej činnosti: „Červený Hrádok – úprava toku Širočina“ s vyznačením konkrétnych lokalít stavebného zámeru. (zdroj: www.google.maps)

II.7 Termín začatia a ukončenia výstavby navrhovanej činnosti

Termín začatia výstavby: marec 2020

Termín ukončenia výstavby: február 2021

II.8 Opis technického a technologického riešenia

Tok Širočiny v úseku plánovanej úpravy ohrozuje pri zvýšených prietokoch povodňami jestvujúcu zástavbu, infraštruktúru obce (komunikáciu) s príľahlými súkromnými záhradami a na väčšej rozlohe zaplavuje poľnohospodársku, najmä ornú pôdu, najmä v oblasti pri miestnom cestnom moste.

Zastavané územie severozápadnej časti obce Červený Hrádok je ohrozované prívalovými vodami z poľnohospodárskych pozemkov nad obcou, č. p. 583/67 v časti Nad cintorínom, ktoré využíva na poľnohospodárske účely firma AGH-N Nevidzany s.r.o. Navrhnuté je uložiť podzemné potrubie na odvedenie akumulovanej vody z poldra na parcele č. 583/315, ktoré zabráni priamemu odtoku dažďových vôd do zastavanej časti obce na konci tejto parcely.

Odtok z poldra v čase akumulácie vôd po výdatných zrážkach bude riešený podzemným odtokovým potrubím v hĺbke 4-6 m ponad cintorín a ihrisko. Zaústený bude do miestneho jarku, ktorým bude voda bezpečne odvedená do toku Širočina v juhovýchodnej časti obce.

Navrhovaná stavba pozostáva:

SO 01 Doplnenie hrádzového telesa (poldra)

SO 02 Úprava brehov toku Širočina rkm 9,500 – 9,662

SO 03 Úprava brehu toku Širočina rkm 9,125 – 9,500

II.8.1 SO 01 Doplnenie hrádzového telesa (poldra)

V súčasnosti bolo doplnené na poldry hradidlo na DN600 a odtok je usmernený cez príľahlé záhrady do rigolov pozdĺž cesty a nad cestným mostom sú zaústené do toku Širočina.

Navrhovaným doplnením je vybudovanie železobetónového objektu, ktorý bude slúžiť na usmernenie vody do výtoku z poldra DN1000 a dĺžky 360m, ktoré odvedie vody do miestneho jarku a tento jarok je zaústený do toku Širočina pod obcou. V rámci tohto stavebného objektu bude koryto miestneho jarku prečistené.

Tento objekt bude mať aj prepadovú hranu bezpečnostného prepadu v takej výške, aby sa celá povodňová vlna bezškodne prešla do objektu a potrubia bez preliatia cez zemnú hrádzu poldra.

II.8.2 SO 02 Úprava brehu toku Širočina rkm 9,500 – 9,662

Nad cestným mostom bude tok Širočina upravený – rozšírený z dôvodu zvýšenia kapacity a možnosti rozšírenia, vzhľadom ku parcelám obce v jeho blízkosti. Tieto úpravy budú realizované len v rámci pozemkov obce v rkm 9,500 až 9,662. Táto úprava je zdokumentovaná na priložených vzorových priečných rezoch.

Vzhľadom k neznámemu majiteľovi mostného telesa a cesty sa nebude upravovať cestný most. V jeho blízkosti sa vybuduje nový železobetónový priepust svetlosti 2x2m z dôvodu vylepšenia odtokových pomerov v danom profile. Tomu budú prispôbované oba brehy toku Širočina.

Veľká časť odvodnenia vnútorných vôd obce je zaústená do rigola, ktorý je zaústený nad cestným mostom. Na zmenu tohto nepriaznivého stavu je navrhnutý priepust DN800, ktorý usmerní dažďové vody obce tak, aby boli zaústené pod cestný most do toku Širočina.

Okrem priepustu pod cestou bude vybudovaný nový rigol a tesne pred zaústením do toku bude ďalší priepust pre umožnenie vstupu na obhospodarované priľahlé pozemky – polia.

II.8.3 SO 03 Úprava brehu toku Širočina rkm 9,125 – 9,500

Účelom tohto stavebného objektu je zvýšenie kapacity daného úseku toku, resp. zníženie hladiny toku pri prechode vyšších prietokov danej oblasti.

Táto úprava pozostáva z jednostrannej úpravy pravého brehu toku v rkm 9,125 – 9,500 na šírku 4,0m a následného svahu tak, aby sa celé rozšírenie bolo v rámci pozemku SVP š.p. Toto rozšírenie znázornené na priloženom vzorovom priečnom reze.

II.8.4 Zemné práce

Pri realizácii zemných prác sa neuvažuje zo zriadením medziskládky na výkopové materiály, ktoré sa použijú na zásyp, resp. na terénne úpravy. Čiastočne sa výkopová zemina môže ukladať pozdĺž toku v rámci dočasného záberu.

Zemina bude zväčša priamo zabudovávaná resp. zemina prebytočná (ktorá sa nepoužije na spätný zásyp) resp. nevhodná sa odvezie na skládku .

Pri úprave koryta možno výkopové zeminy klasifikovať podľa STN 73 3050 do 1-4. triedy ťažiteľnosti. Uvažujeme s nevyrovnanou bilanciou výkopov a násypov na stavenisku.

II.8.5 Dotknuté zariadenia a podzemné siete

V záujmovom území sa nachádza križovanie nasledovných podzemných a nadzemných vedení :

- plynovod STL oceľ. DN 80
- vodovod a kanalizácia

- oznamovacie káble (podzemné - DOK)
- vzdušné vedenie NN
- vzdušné vedenie VN

Inžinierske siete vedené v súbahu nebudú priamo dotknuté navrhovanou úpravou. Pre stanovenie minimálnych vzdialeností pri križovaní a súbahu podzemných vedení dodržiavať ustanovenia STN 73 60 05 – Priestorová úprava vedenia technického vybavenia.

Zoznam správcov podzemných inžinierskych sietí, ktorých siete sa v záujmovom území nachádzajú :

- Západoslovenská distribučná, a.s., Čulenova 6, 816 47 Bratislava – vedenia NN, VN
- Distribúcia SPP Mlynské Nivy 44/b, 825 11 Bratislava – plynovody STL a príp.
- Slovak Telekom a. s., Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, ozn. vedenia
- Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. Odštepny závod Nitra, Nábřeží za hydrocentrálou 4, 949 60 Nitra
- Obec Červený Hrádok – kanalizácia v súčasnosti budovaná

II.8.6 Stavebno-technické riešenie stavby

Základné stavebné objekty, ktoré charakterizujú účel stavby:

SO 01 Doplnenie hrádzového telesa (poldra)

SO 02 Úprava brehov toku Širočina rkm 9,500 – 9,662

SO 03 Úprava brehu toku Širočina rkm 9,125 – 9,500

II.8.7 Dotknuté ochranné pásma a nároky na záber

Počas výstavby budú dotknuté nasledovné ochranné pásma:

- vodovod do DN 250 – 1,5 m od okraja potrubia
- miestnej komunikácie – 15 m od osi miestnej komunikácie (v správe obce)
- káblové vedenia (ozn. káble) – 1,5 m od krajného kábla
- plyn STL (v zastavanom území) - 1 m od osi jeho trasy
- vzdušné vedenia NN
- vzdušné vedenie VN
- vodohospodársky významný tok – 10 m od brehovej čiary

II.8.8 Nároky na plošné zábery

Trvalý záber plochy

Pre uvedenú výstavbu príde len k čiastočnému trvalému záberu pôdy. Trvalý záber si vyžiada objekt hrádzového telesa poldra na č. p. 583/315 a jednotlivé šachty na odvodnom potrubí, ako aj úpravy brehov toku Širočina a nového rigolu.

Dočasný záber plochy

Jedná sa o záber v rozsahu obvodu staveniska pre zabezpečenie prístupu, uloženie výkopového materiálu a realizácie prác. Súčasťou dočasných záberov sú aj plochy pre zariadenie staveniska a skládky materiálov. Pozemky, ktoré sú predmetom dočasného záberu tvoria prílohu sprievodnej správy.

II.8.9 Odolnosť a zabezpečenie stavby z hľadiska požiarnej a civilnej ochrany

Pre predmetnú stavbu sa nevyžaduje protipožiarna ochrana počas výstavby ani prevádzky, nakoľko sa jedná o stavebné objekty bez zvýšeného požiarneho rizika. Pri realizácii stavby treba postupovať tak, aby nebol obmedzený prístup požiarnej techniky k miestam potencionálneho požiaru.

II.8.10 Požiadavky na konečnú úpravu územia

Vzhľadom na charakter a rozsah stavby sa neuvažuje so zvláštnymi nárokmi na konečné úpravy územia. Úprava toku je riešená tak, aby nadväzovala na vzhľad a charakter okolitého územia. Zároveň rešpektuje potreby občanov z hľadiska zabezpečenia prístupov k nehnuteľnostiam a pozemkom vrátane prístupu k toku.

Územie dotknuté výstavbou bude upravené do pôvodného stavu. Týka sa to aj dočasného záberu územia pre potreby zariadenia staveniska.

II.9 Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite

V čase intenzívnych zrážok a jarného topenia snehu v pahorkatinovom území Hronskej pahorkatiny dochádza často k náhlemu zvýšeniu objemu povrchových vôd, ktoré zvýšia hladinu toku Širočina a v západnej časti obce voda zaplaví súkromné záhrady a nehnuteľnosti.

Protipovodňová stavba zabezpečí bezpečne prevedenie zvýšených prietokov korytom a územím, čím eliminuje povodne v obci Červený Hrádok. Realizáciou stavby sa zamedzí škodám na majetku, prípadne na zdraví miestnych obyvateľov.

II.10 Celkové náklady

Celkové predpokladané náklady stavby: 1,5 mil € bez DPH.

II.11 Dotknutá obec

Obec Červený Hrádok

Identifikačné číslo: 00 656 127

II.12 Dotknutý samosprávny kraj

Nitriansky samosprávny kraj

II.13 Dotknuté orgány

Nitriansky samosprávny kraj

Krajský úrad životného prostredia v Nitre

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Nitre

Okresný úrad Nitra, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií

Okresný dopravný inšpektorát v Zlatých Moravciach

Okresný úrad Nitra, Odbor pozemkový a lesný

Krajský pamiatkový úrad Nitra, Námestie Jána Pavla II. 8, 949 01 Nitra

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Zlatých Moravciach, ul.1.
Mája 1/A, 953 01 Zlaté Moravce

Slovenský plynárenský priemysel, distribúcia a. s., Bratislava

Hydromeliorácie š.p. Vrakunská 29, 825 63 Bratislava

Slovak Telekom, a. s.

II.14 Povoľujúci orgán

Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Zlaté Moravce

II.15 Rezortný orgán

Ministerstvo životného prostredia SR, Bratislava

II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

V zmysle zákona č. 50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov môže byť navrhovaná činnosť realizovaná len na základe stavebného povolenia, ktoré vydá príslušný stavebný úrad. Špeciálnym stavebným úradom vo veciach vodných stavieb je príslušný Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Zlaté Moravce.

II.17 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Realizáciou stavebného zámeru navrhovanej činnosti sa nepredpokladá žiadny vplyv presahujúci štátne hranice.

III ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

III.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

III.1.1 Vymedzenie územia

Navrhovaná činnosť sa nachádza v katastrálnom území Červený Hrádok v Hronskej pahorkatine a údolnej nive Širočiny. Záujmové územie je vymedzené tokom Širočina, ktorý preteká popri sídle z východnej strany intravilánu prevažne severo-južným smerom. Obec sa nachádza v nadmorskej výške cca 170 – 220 m n. m., stred obce je vo výške 183 m n. m. Osídla tvorí štátna cesta III/1627 a priečne nadväzujúce miestne komunikácie.

Obec Červený Hrádok sa nachádza cca 11 km južným smerom od okresného mesta Zlaté Moravce, prístup do aglomerácie aj záujmových lokalít stavby je po štátnej komunikácii III/1627 a miestnych spevnených a poľných cestách.

Stavebný zámer pozostáva z niekoľkých lokalít:

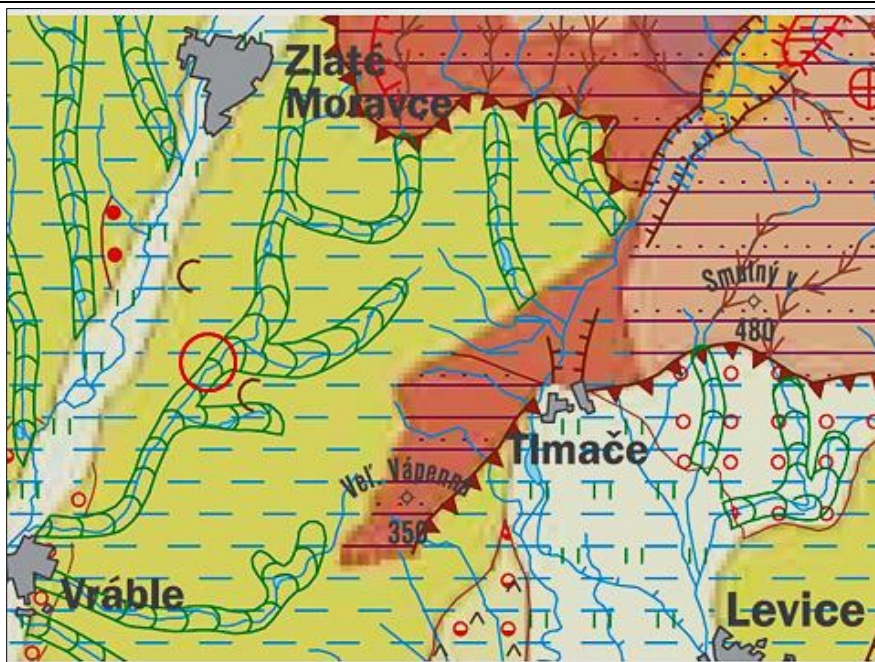
- lokalita „Pri cintoríne“, na okraji zastavaného územia v západnej časti intravilánu je polder na zachytenie prívalových zrážok, navrhuje sa uložiť podzemné potrubie od poldra po lokalitu „Prvé sietie“ a miestny funkčný bezmenný jarok, ktorý bude odvádzať povrchové vody do toku Širočina v juhovýchodnej časti obce
- obojstranná úprava brehu v lokalite „Galové lúky rkm 9,500 – 9,661 a doplnenie existujúceho odvodňovacieho rigola vo východnej časti intravilánu popri miestnej komunikácii po tok Širočina so zaústením pod cestný most.
- lokalita v miestnej časti „Lúky pod humnami“, p. č. 1263, úprava pravého brehu Širočiny, v rkm 9,125 - 9,500

III. 1.2. Geomorfolog ické pomery

Záujmové územie patrí v zmysle geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr - Lukniš, 1986) do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, do oblasti Podunajská nížina, podoblasti Podunajské pahorkatina, celku Hronská pahorkatina, podcelku Bešianska pahorkatina. Táto pahorkatina predstavuje sústavu mierne vyzdvihnutých, ale diferencovaných kryh s pahorkatinovým charakterom.

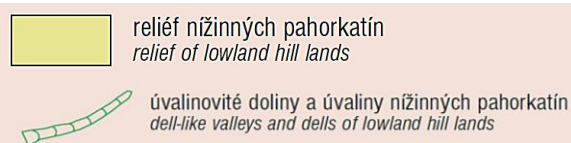
Reliéf:

Reliéf ovplyvňuje stabilitu povrchových vrstiev, hydrologické, pôdne a biotické pomery v území. Záujmové územie je tvorené mierne modelovanou pahorkatinou, s typom reliéfu nížinných pahorkatín s mierne diferencovanými morfoštruktúrami, so sklonom 0,5° - 2,0°. Bešianska pahorkatina má ráz kultúrnej lesostepi s prevahou oráčin, nadmorská výška terénu v blízkom okolí sa pohybuje v rozpätí od 170 – 230 m n. m.

Základné typy erózo-denudačného reliéfu

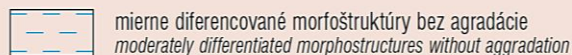
Basic types of erosion-denudation relief

Vybrané tvary reliéfu

Negatívne morfoštruktúry Panónskej panvy

Negative morphostructures of the Pannonian Basin

Obr. 3: Geomorfologické pomery územia okolia obce Červený Hrádok (zdroj: Atlas krajiny SR, 2002)

III.1.3. Geologické pomery

Geologická stavba v k. ú. Červený Hrádok je budovaná neogénnymi a kvartérnymi horninami. Hlavnú výplň údolia predstavujú neogénne sedimenty, ktoré sú vo fluvialných náplavoch toku Širočina prekryté kvartérnymi sedimentmi zastúpenými štrkami a pieskami s rôznym stupňom prímеси jemnozrnných sedimentov, v hornej časti vo forme náplavových hĺn a ílov. Jedná sa o najmladšiu výplň riečnej údolnej nivy.

Horninové prostredie

Záujmové územie je budované horninami charakteristickými pre geologický vývoj tohto regiónu. Neotektonická stavba predstavuje pozitívne jednotky nížinných pahorkatín Panónskej panvy.

Geologická stavba v sledovanom území:

- Neogén v podloží, ale aj na viacerých miestach na povrchu predstavuje volkovské súvrstvie (vek: dák), v zastúpení striedajúcich sa polôh ílov, ílovcov a jemnozrnných až strednozrnných pieskovcov. Najmä na ľavom svahu toku Širočina sú obnažené plochy súvrstvia, tzv. nemčické štrkopiesky, vo forme

- Kvartérny pokryv tvoria fluviálne sedimenty s prevažne nivnými humóznymi hlinami alebo hlinito-piesčitými až štrkovito-piesčitými hlinami dolinných nív. Takéto zloženie je charakteristické pre inundačné územie toku Širočina. V širšom území registrujeme eolitické sedimenty, ktoré reprezentujú spraše, piesčité spraše, vápnité sprašovité a nevápnité sprašové hliny. Medzi ostatné bližšie geneticky nerozlíšené sedimenty nečleneného predkvartérneho podložia s nepravidelným pokryvom patria bližšie nerozlíšené svahoviny a sutiny.
- Terciérne sedimenty Hronskej pahorkatiny sú v podloží prezentované sypkými jazernými sedimentmi -štrky, piesky, íly, z mladších treťohôr (pliocén).

Podľa inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska (Atlas krajiny SR, 2002) sa dotknuté územie nachádza v regióne tektonických depresí, subregióne s neogénnym podkladom, v rajóne kvartérnych deluviálnych sedimentov.

The map displays the Zlaté Moravce area with various geological units and topographic features. Key locations include Zlaté Moravce, Vrábce, and Leyice. The map shows a complex geological structure with units labeled 27c, 27A, 27d, 27B, 27E, 27F, 27G, 27H, 27I, 27J, 27K, 27L, 27M, 27N, 27O, 27P, 27Q, 27R, 27S, 27T, 27U, 27V, 27W, 27X, 27Y, 27Z, 27AA, 27AB, 27AC, 27AD, 27AE, 27AF, 27AG, 27AH, 27AI, 27AJ, 27AK, 27AL, 27AM, 27AN, 27AO, 27AP, 27AQ, 27AR, 27AS, 27AT, 27AU, 27AV, 27AW, 27AX, 27AY, 27AZ, 27BA, 27BB, 27BC, 27BD, 27BE, 27BF, 27BG, 27BH, 27BI, 27BJ, 27BK, 27BL, 27BM, 27BN, 27BO, 27BP, 27BQ, 27BR, 27BS, 27BT, 27BU, 27BV, 27BW, 27BX, 27BY, 27BZ, 27CA, 27CB, 27CC, 27CD, 27CE, 27CF, 27CG, 27CH, 27CI, 27CJ, 27CK, 27CL, 27CM, 27CN, 27CO, 27CP, 27CQ, 27CR, 27CS, 27CT, 27CU, 27CV, 27CW, 27CX, 27CY, 27CZ, 27DA, 27DB, 27DC, 27DD, 27DE, 27DF, 27DG, 27DH, 27DI, 27DJ, 27DK, 27DL, 27DM, 27DN, 27DO, 27DP, 27DQ, 27DR, 27DS, 27DT, 27DU, 27DV, 27DW, 27DX, 27DY, 27DZ, 27EA, 27EB, 27EC, 27ED, 27EE, 27EF, 27EG, 27EH, 27EI, 27EJ, 27EK, 27EL, 27EM, 27EN, 27EO, 27EP, 27EQ, 27ER, 27ES, 27ET, 27EU, 27EV, 27EW, 27EX, 27EY, 27EZ, 27FA, 27FB, 27FC, 27FD, 27FE, 27FF, 27FG, 27FH, 27FI, 27FJ, 27FK, 27FL, 27FM, 27FN, 27FO, 27FP, 27FQ, 27FR, 27FS, 27FT, 27FU, 27FV, 27FW, 27FX, 27FY, 27FZ, 27GA, 27GB, 27GC, 27GD, 27GE, 27GF, 27GG, 27GH, 27GI, 27GJ, 27GK, 27GL, 27GM, 27GN, 27GO, 27GP, 27GQ, 27GR, 27GS, 27GT, 27GU, 27GV, 27GW, 27GX, 27GY, 27GZ, 27HA, 27HB, 27HC, 27HD, 27HE, 27HF, 27HG, 27HH, 27HI, 27HJ, 27HK, 27HL, 27HM, 27HN, 27HO, 27HP, 27HQ, 27HR, 27HS, 27HT, 27HU, 27HV, 27HW, 27HX, 27HY, 27HZ, 27IA, 27IB, 27IC, 27ID, 27IE, 27IF, 27IG, 27IH, 27II, 27IJ, 27IK, 27IL, 27IM, 27IN, 27IO, 27IP, 27IQ, 27IR, 27IS, 27IT, 27IU, 27IV, 27IW, 27IX, 27IY, 27IZ, 27JA, 27JB, 27JC, 27JD, 27JE, 27JF, 27JG, 27JH, 27JI, 27JJ, 27JK, 27JL, 27JM, 27JN, 27JO, 27JP, 27JQ, 27JR, 27JS, 27JT, 27JU, 27JV, 27JW, 27JX, 27JY, 27JZ, 27KA, 27KB, 27KC, 27KD, 27KE, 27KF, 27KG, 27KH, 27KI, 27KJ, 27KK, 27KL, 27KM, 27KN, 27KO, 27KP, 27KQ, 27KR, 27KS, 27KT, 27KU, 27KV, 27KW, 27KX, 27KY, 27KZ, 27LA, 27LB, 27LC, 27LD, 27LE, 27LF, 27LG, 27LH, 27LI, 27LJ, 27LK, 27LL, 27LM, 27LN, 27LO, 27LP, 27LQ, 27LR, 27LS, 27LT, 27LU, 27LV, 27LW, 27LX, 27LY, 27LZ, 27MA, 27MB, 27MC, 27MD, 27ME, 27MF, 27MG, 27MH, 27MI, 27MJ, 27MK, 27ML, 27MM, 27MN, 27MO, 27MP, 27MQ, 27MR, 27MS, 27MT, 27MU, 27MV, 27MW, 27MX, 27MY, 27MZ, 27NA, 27NB, 27NC, 27ND, 27NE, 27NF, 27NG, 27NH, 27NI, 27NJ, 27NK, 27NL, 27NM, 27NN, 27NO, 27NP, 27NQ, 27NR, 27NS, 27NT, 27NU, 27NV, 27NW, 27NX, 27NY, 27NZ, 27OA, 27OB, 27OC, 27OD, 27OE, 27OF, 27OG, 27OH, 27OI, 27OJ, 27OK, 27OL, 27OM, 27ON, 27OO, 27OP, 27OQ, 27OR, 27OS, 27OT, 27OU, 27OV, 27OW, 27OX, 27OY, 27OZ, 27PA, 27PB, 27PC, 27PD, 27PE, 27PF, 27PG, 27PH, 27PI, 27PJ, 27PK, 27PL, 27PM, 27PN, 27PO, 27PP, 27PQ, 27PR, 27PS, 27PT, 27PU, 27PV, 27PW, 27PX, 27PY, 27PZ, 27QA, 27QB, 27QC, 27QD, 27QE, 27QF, 27QG, 27QH, 27QI, 27QJ, 27QK, 27QL, 27QM, 27QN, 27QO, 27QP, 27QQ, 27QR, 27QS, 27QT, 27QU, 27QV, 27QW, 27QX, 27QY, 27QZ, 27RA, 27RB, 27RC, 27RD, 27RE, 27RF, 27RG, 27RH, 27RI, 27RJ, 27RK, 27RL, 27RM, 27RN, 27RO, 27RP, 27RQ, 27RR, 27RS, 27RT, 27RU, 27RV, 27RW, 27RX, 27RY, 27RZ, 27SA, 27SB, 27SC, 27SD, 27SE, 27SF, 27SG, 27SH, 27SI, 27SJ, 27SK, 27SL, 27SM, 27SN, 27SO, 27SP, 27SQ, 27SR, 27SS, 27ST, 27SU, 27SV, 27SW, 27SX, 27SY, 27SZ, 27TA, 27TB, 27TC, 27TD, 27TE, 27TF, 27TG, 27TH, 27TI, 27TJ, 27TK, 27TL, 27TM, 27TN, 27TO, 27TP, 27TQ, 27TR, 27TS, 27TT, 27TU, 27TV, 27TW, 27TX, 27TY, 27TZ, 27UA, 27UB, 27UC, 27UD, 27UE, 27UF, 27UG, 27UH, 27UI, 27UJ, 27UK, 27UL, 27UM, 27UN, 27UO, 27UP, 27UQ, 27UR, 27US, 27UT, 27UU, 27UV, 27UW, 27UX, 27UY, 27UZ, 27VA, 27VB, 27VC, 27VD, 27VE, 27VF, 27VG, 27VH, 27VI, 27VJ, 27VK, 27VL, 27VM, 27VN, 27VO, 27VP, 27VQ, 27VR, 27VS, 27VT, 27VU, 27VV, 27VW, 27VX, 27VY, 27VZ, 27WA, 27WB, 27WC, 27WD, 27WE, 27WF, 27WG, 27WH, 27WI, 27WJ, 27WK, 27WL, 27WM, 27WN, 27WO, 27WP, 27WQ, 27WR, 27WS, 27WT, 27WU, 27WV, 27WW, 27WX, 27WY, 27WZ, 27XA, 27XB, 27XC, 27XD, 27XE, 27XF, 27XG, 27XH, 27XI, 27XJ, 27XK, 27XL, 27XM, 27XN, 27XO, 27XP, 27XQ, 27XR, 27XS, 27XT, 27XU, 27XV, 27XW, 27XX, 27XY, 27XZ, 27YA, 27YB, 27YC, 27YD, 27YE, 27YF, 27YG, 27YH, 27YI, 27YJ, 27YK, 27YL, 27YM, 27YN, 27YO, 27YP, 27YQ, 27YR, 27YS, 27YT, 27YU, 27YV, 27YW, 27YX, 27YY, 27YZ, 27ZA, 27ZB, 27ZC, 27ZD, 27ZE, 27ZF, 27ZG, 27ZH, 27ZI, 27ZJ, 27ZK, 27ZL, 27ZM, 27ZN, 27ZO, 27ZP, 27ZQ, 27ZR, 27ZS, 27ZT, 27ZU, 27ZV, 27ZW, 27ZX, 27ZY, 27ZZ.

2 sivé a pestré íly, prachy, piesky, štrky, slojky lignitu, sladkovodné vápence a polohy tufitov (brodské, gbelské, kolárovské, volkovské a čečehovské súvrstvie); dák - roman gray and varied clays, silts, sands, gravels, lignite, freshwater limestones and tuffite horizons (Brodské, Gbely, Kolárovo, Volkovce, Čečehov F.); Dacian - Romanian

Obr. 4: Geologické pomery v okolí Červeného Hrádku (zdroj: Atlas krajiny SR, 2002)

Nerastné suroviny

Podľa územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja, Geofondu Bratislava a Regionálnej štúdie nerastných surovín okresov SR – okres Nitra (Envigeo, Banská Bystrica) sa v širšom okolí záujmovej lokality stavby nenachádza žiadne oficiálne ložisko nerastných surovín ani dobývacie priestory.

Seizmicita

Podľa mapy seizmického ohrozenia v hodnotách makroseizmickej intenzity (Atlas krajiny SR, 2002) je skúmané územie okolia obce Červený Hrádok zaradené podľa STN 73 0036 (Seizmické zaťaženie stavieb) do 6 – 7° MSK 64 (seizmické ohrozenie v hodnotách makroseizmickej intenzity pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov).

Otrasy uvedenej intenzity sú charakterizované ako silné, pri ktorých seizmické zrýchlenie dosahuje 0,25 - 0,5 m.s⁻¹. Najbližšie epicentrum sa nachádza na styku karpatského a panónskeho bloku v oblasti Komárna, z ktorého vybiehajú tektonické línie viacerými smermi.

Geodynamické javy

V záujmovom území neboli doteraz zistené žiadne znaky nestability územia v prirodzenom stave. Popri tokoch sa uplatňuje mierne brehová erózia a na otvorených poľnohospodárskych celkoch veterná erózia. Počas intenzívnych zrážok sa v území uplatňuje výmoľová erózia. Dôvodom je antropogénna činnosť, t. j. nesprávny spôsob hospodárenia na pôde v minulosti - boli vyrúbané lesy, zlikvidované kríkové porasty a úhory, často aplikovaný nesprávny spôsob orby a nevhodné druhy kultúr na svahovitých pozemkoch. V posudzovanom území je pomerne vysoká hladina spodnej vody.

Vzhľadom na rovinatý charakter reliéfu územia je aktivácia geodynamických javov málo pravdepodobná, preto územie charakterizujeme ako stabilné.

III.1.4 Klimatické pomery

Oblasť stavebného zámeru je začlenená podľa makroklimatickej klasifikácie do oblasti s klimatogeografickým typom teplej oblasti s priemerne viac ako 50-timi letnými dňami za rok a s denným maximom teploty vzduchu nad 25°C. Označenie oblasti je spracované podľa indexov zavlaženia, charakteru zím a orografie.

Klimatické pomery oblasti sú zaradené do okrsku T2 – teplý a suchý s miernou zimou a dlhým suchým letom s klimatickými znakmi: teplota v januári viac ako -3°C, v júli nad +19°C.

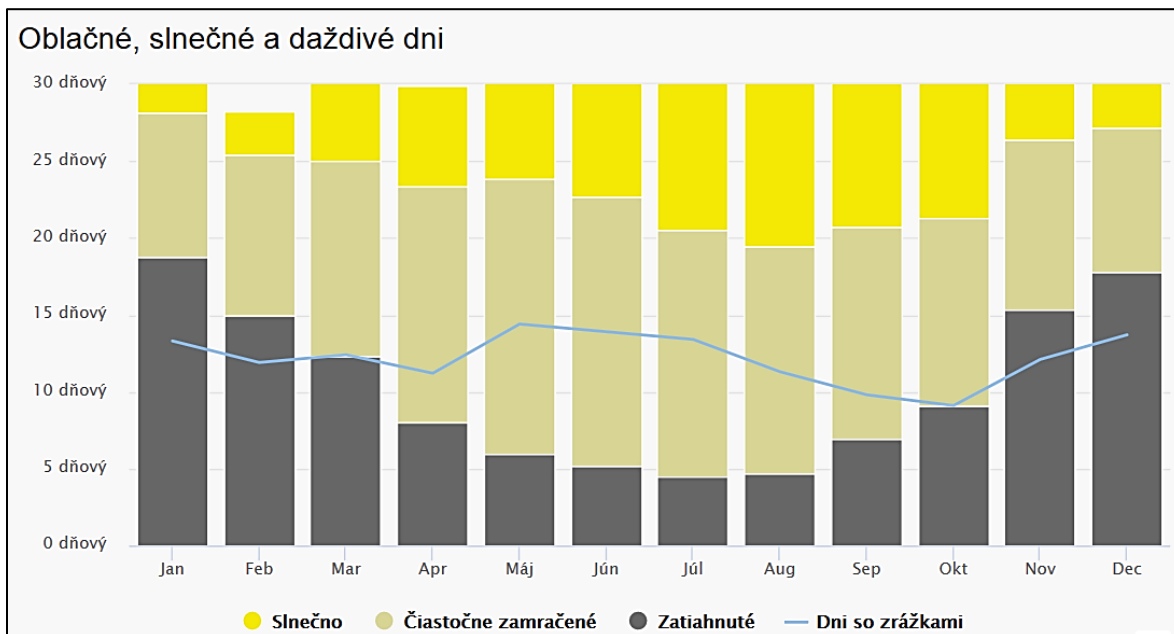
Priemerná ročná teplota vzduchu v oblasti sa pohybuje okolo +10°C, počet letných dní v priemere viac ako 50 dní za rok. Maximálne teploty vzduchu sa pohybujú nad 35°C (absolútne maximum v Tesárskych Mlyňanoch 37,5°C), minimá sú pod -25°C (Tesárske Mlyňany -25,2°C).

Červený Hrádok - úprava toku Širočina

zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

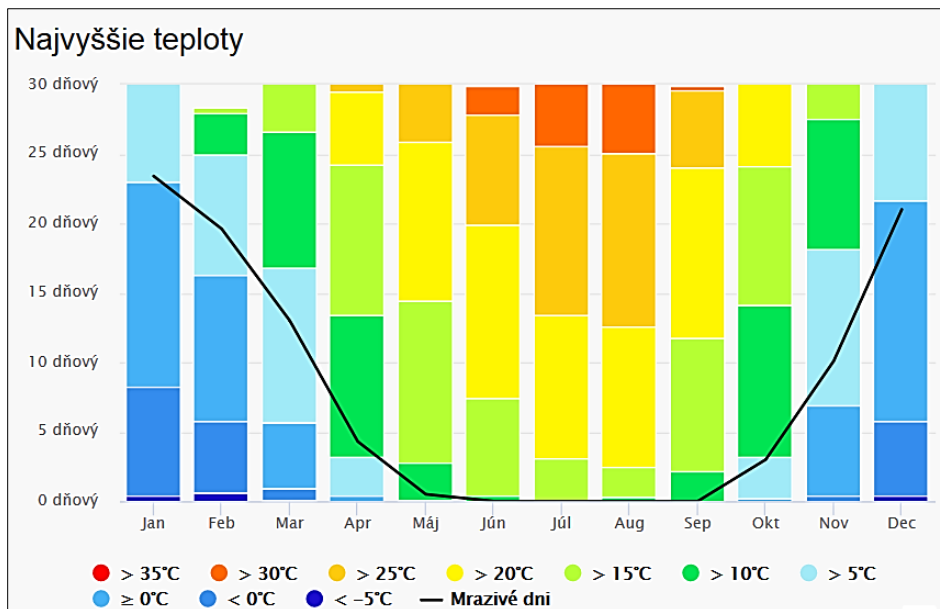
Počet dní so snehovou prikrývkou priemerne okolo 40 dní v roku, výška snehu 6 - 7 cm.

Klimatické oblasti Slovenska sú spracované podľa klimatických normálov SHMÚ z obdobia 1961 – 1990, sú definované iba na základe teplotných kritérií.

Vysvetlivky: Graf zobrazuje počet slnečných, polooblačných, zamračených a daždivých dní v mesiaci. Dni s menej než 20% výskytom oblakov sa považujú za slnečné, s 20-80% výskytom oblakov za polooblačné a s viac než 80% výskytom za zamračené.

Obr. 5: Slnečné pomery v k. ú. Červený Hrádok (zdroj: <https://www.meteoblue.com>)

Vysvetlivky: Diagram najvyššej teploty pre Červený Hrádok zobrazuje, koľko dní v mesiaci dosiahne určitú teplotu.

Obr. 6: Teplotné pomery v k. ú. Červený Hrádok (zdroj: <https://www.meteoblue.com>)

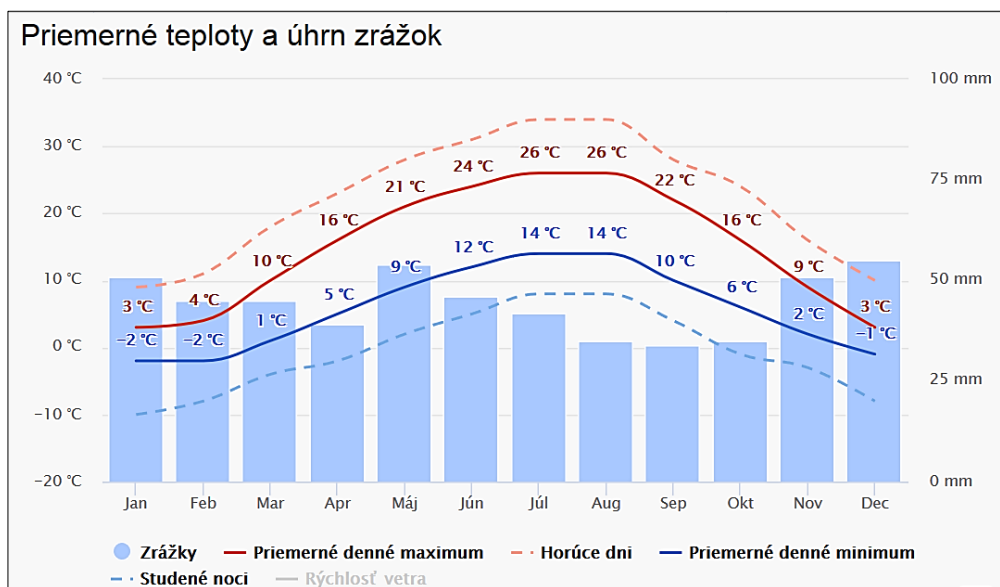
Zrážkové pomery

Množstvo ročných zrážok podľa dlhodobých priemerov sa pohybuje medzi 550 - 600 mm. Priemerný počet dní v roku s dažďovými zrážkami nad 1 mm je medzi 113 -122 dní. V zimnom období s teplotami pod 0°C v rozmedzí 56 - 57 dní. Najväčšie priemerné úhrny zrážok sa vyskytujú v máji – auguste (100 až 150 mm). Snehová prikrývka sa vytvára v priemere od polovice novembra a udržiava sa do konca marca, s priemerným počtom dní v rozmedzí 30 až 40 dní, s priemernou výškou snehu 15 cm.

Podľa priemerného množstva spadnutých zrážok za rok môžeme územie charakterizovať ako oblasť mierne suchú. Najintenzívnejší výpar pripadá na teplé letné mesiace, k čomu dopomáha intenzívne veterné prúdenie. Stabilizovanie hladiny podzemnej vody nastáva sporadicky v jesennom a zimnom období, ale v posledných rokoch je výpar väčší ako objem zrážkových vôd.

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Tesár. Mlyňany	37	39	36	45	54	84	69'	61	43	43	56	50	615

Tab. č. 2: Priemerné mesačné zrážky (v mm) v období 1951-1980 v Tesárskych Mlyňanoch.
(zdroj SHMÚ)

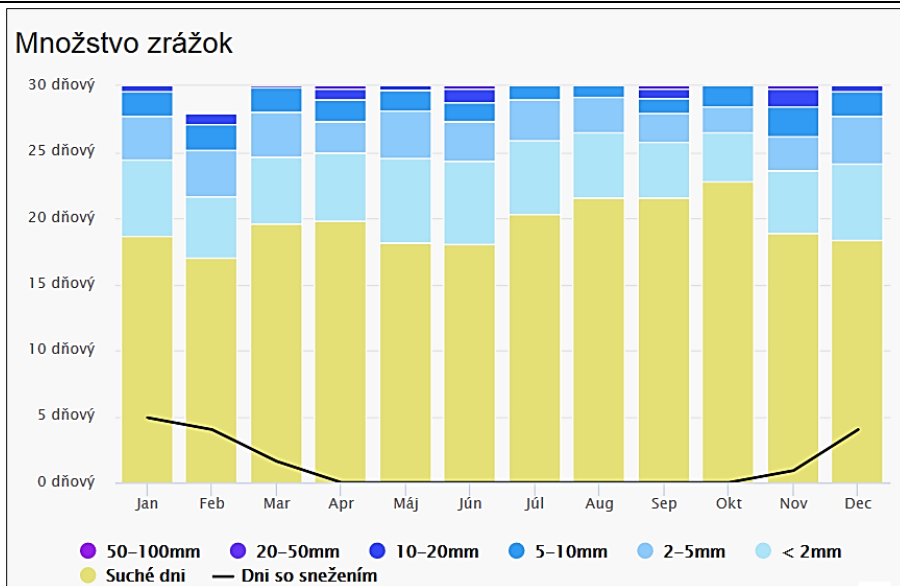

Vysvetlivky: Priemerné denné maximum (plná červená čiara) zobrazuje maximálnu teplotu priemerného dňa v každom mesiaci pre Červený Hrádok. A naopak, "priemerné denné minimum" (plná modrá čiara) zobrazuje priemernú minimálnu teplotu. Horúce dni a studené noci (prerušovaná červená a modrá čiara) ukazujú priemer najhorúcejších dní a najstudenějších nocí v každom mesiaci za posledných 30 rokov. Mesačné úhrny nad 150 mm väčšinou indikujú prevažne vlhký a pod 30 mm prevažne suchý mesiac.

Obr. 7: Priemerné teplotné a zrážkové pomery v k. ú. Červený Hrádok (zdroj: <https://www.meteoblue.com>)

Červený Hrádok - úprava toku Širočina

zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Vysvetlivky: Diagram zrážok pre červený Hrádok zobrazuje počet dní v mesiaci, v ktorých spadne isté množstvo zrážok.

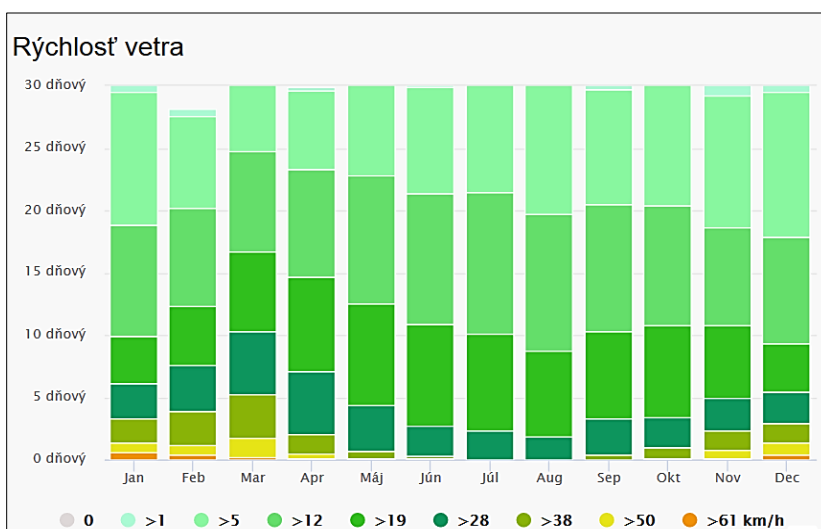
Obr. 8: Teplotné pomery v k. ú. Červený Hrádok (zdroj: <https://www.meteoblue.com>)

Veterné pomery

Cirkuláciu vzduchu mierneho pásma ovplyvňuje okrem prúdenia vzdušných mäs nad Európou v nižších polohách aj tvar reliéfu, umiestnenie a výška vegetácie. Prevládajúci smer vetrov v oblasti je v smere sever - juh.

V Hronskej pahorkatine je priemerne 33-50% bezveterných dní. V údoliach okolo tokov býva zvýšený výskyt hmieľ, ktoré sa vyskytujú v jesennom a zimnom období.

Oblasť radíme medzi mierne inverzné polohy so zníženým výskytom hmieľ, priemerne 25 – 40 dní v roku.

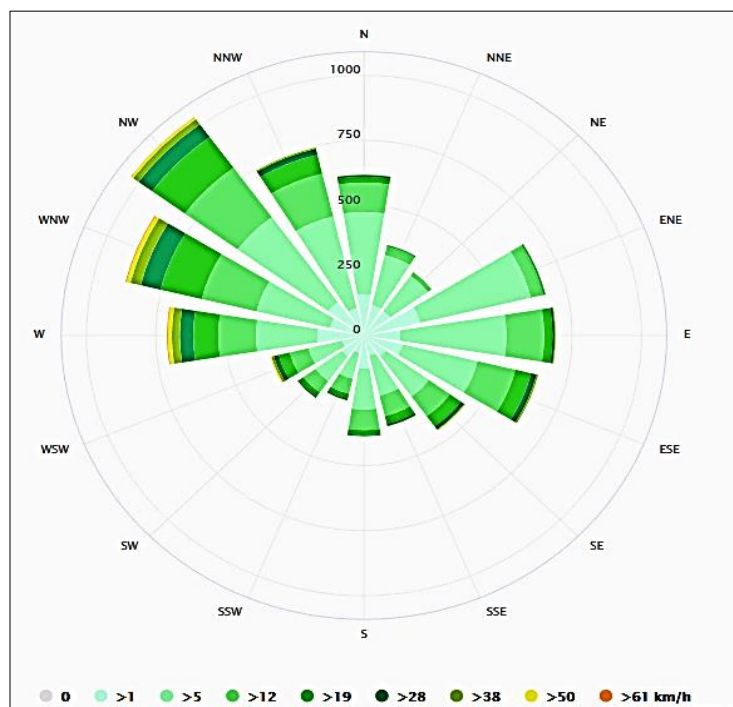

Vysvetlivky: Diagram zobrazuje počet dní v roku, kedy sa vyskytuje vietor a jeho rýchlosť.

Obr. 9: Priemerná rýchlosť vetra v k. ú. Červený Hrádok (zdroj: <https://www.meteoblue.com>)

Červený Hrádok - úprava toku Širočina

zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Vysvetlivky: Veterná ružica pre Červený Hrádok zobrazuje počet hodín v roku, kedy vietor fúka z určitého smeru.

Obr. 10: Veterné pomery v k. ú. Červený Hrádok (zdroj: <https://www.meteoblue.com>)

III.1.5. Hydrologické pomery

Širočina odvodňuje pahorkatinové územie kultúrnej krajiny s poľnohospodárskym využívaním. Spádová oblasť povrchových vôd predstavuje vzhľadom na kapacitu koryta, pomerne veľké územie s nadmorskou výškou nad 700 m n. m. (prevýšenie vyše 500 m).

Spádové územie patrí do povodia Žitavy a Váhu, Širočina je ľavostranným prítokom Žitavy a patrí k dominantným povrchovým tokom v záujmovej oblasti. V území sa nenachádza zariadenie na meranie aktuálnych hydrologických údajov.

Urbanizované prostredie intravilánu Červený Hrádok nie je dostatočne zabezpečené proti povodňam. Zvýšené prietoky najmä z prívalových letných zrážok v toku Širočina, ohrozujú pomerne pravidelne zaplavením východnú a severozápadnú časť intravilánu a intenzívne využívané územie na poľnohospodárske účely. Svahovité lokality obce pri zvýšenej zrážkovej činnosti a počas topenia snehu v jarnom období zaplavujú zastavanú časť obce a cintorín.

V zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z., v ktorej je podľa zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov zaradené územie do medzinárodného povodia Dunaja (4), čiastkového povodia Váhu (21), základného povodia Žitavy po ústie (13), do povodia toku Širočina (4-21-13-042).

V území dominuje tok Širočina dlhý cca 20 km, ktorý je ľavostranným prítokom Žitavy. Je to typicky nížinný typ vodného toku, ktorý pramení na rozhraní Pohronského Inovca a Podunajskej pahorkatiny, severne od osady Čierna Dolina v nadmorskej výške okolo 230 m n. m.

Od prameňa tečie na západ po sútok s občasným tokom od Čertovho vrchu (369 m n. m.), potom sa stáča smerom na juh, pokračuje cez obec Prílepy a Čierne Kľačany, zľava priberá tok Bočovka, ktorý zberá s prítokmi Čatorňa, Hraničný kanál, Od hradskej - vody z väčšieho územia s najvyššími vrchmi Benát (702 m n. m.) a Krivá (714 m n. m.).

Následne tok Širočina napája vodnú nádrž Veľké Vozokany, pokračuje cez obec Veľké Vozokany okolo Malých Vozokán kde sa stáča smerom na juhozápad. Tu priberá ľavostranný Rohožnícky potok, ktorý odvodňuje oblasť Slancov (cca 270 m n. m.), ďalej preteká popri obci Červený Hrádok a cez Nevidzany, kde zľava priberá Podegerský potok. Pokračuje okolo obce Tajná kde zľava priberá Tajnianský potok, ďalej sa stáča západným smerom a medzi mestskou časťou Horný Ohaj a mestom Vráble sa vlieva do Žitavy ako ľavostranný prítok v nadmorskej výške cca 145 m n. m.

Vodné plochy v povodí Širočiny sa v súčasnosti využívajú na rekreačné, športové účely a rybolov.

- VN Nemčiňany na Rohožníckom potoku, rozloha 3 ha, hĺbka 1-3 m, č. revíru 2-5070-1-1
- VN Veľké Vozokany na Širočine, rozloha 23 ha, hĺbka 1- 4 m, č. revíru 2-5480-1-1
- VN Nevidzany, rozloha 9 ha, č. revíru 2-5090-1-2

Širočina patrí k nížinným typom vodného toku s dažďovo-snehovým režimom odtoku, priemerný ročný prietok v ústí do Žitavy je $0,351 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, na väčšine svojho povodia je zregulovaná. Lokality stavebného zámeru pri toku Širočina sú situované v strednom úseku toku na dvoch miestach v rkm od rkm 9,125 – 9,661.

Povodňové prietoky sa vyskytujú najmä v jarných mesiacoch počas topenia snehu a v letnom období pri extrémnych zrážkach v krátkom časovom úseku v priebehu letných búrok (napr. jún 2010). V zimnom období a v lete počas dlhotrvajúceho sucha sú prietoky pomerne nízke. Podľa dostupných informácií z Obecného úradu bola veľká povodeň v roku 1955, ale sa v posledných rokoch sa povodne opakujú stále častejšie.

Vodohospodársky významné územia, pramene pitnej vody, termálne vody ani pásma hygienickej ochrany v zmysle zákona NR SR č. 364/2004 o vodách sa v posudzovanej oblasti nenachádzajú.

Tabuľka priemerných ročných prietokov toku Širočina (Q_{md}) v m^3s^{-1} dosiahnutých, alebo prekročených počas počtu rokov v profile toku Červený Hrádok v rkm 9,500 (cestný most), podľa STN 75 1400 (zdroj: SHMÚ, 2019):

Za roky	1	2	5	10	20	50	100
m^3s^{-1}	3,6	5,0	8,5	12,1	14,9	18,5	21,3

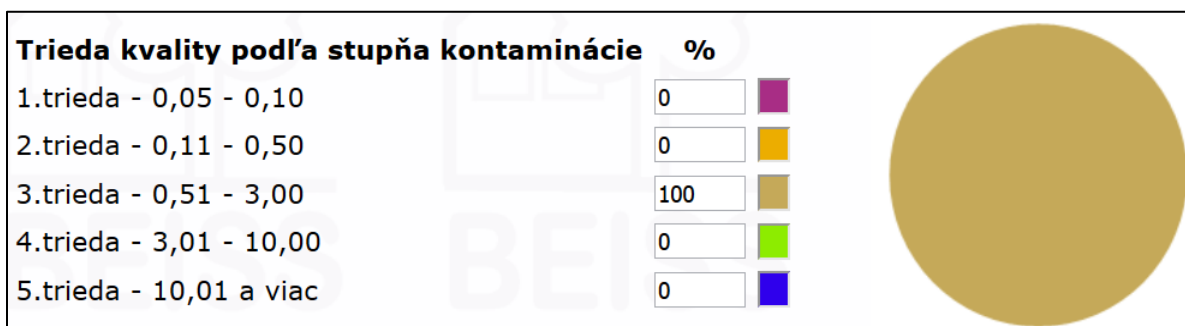
Podzemné vody

Podzemné vody

Hydrogeologické pomery sú odrazom geologickej stavby územia. Z hľadiska širších vzťahov patrí dotknuté územie k Čiernomorskému úmoriu - dunajskému, do ktorého ústia rieky z rozvodnice Nitry, Žitavy a Širočiny.

Podľa hydrogeologických pomerov patrí územie do hydrogeologického regiónu a rajonizácie do neogénu Hronskej pahorkatiny, rajónu N 058, subrajón NA10 – NA20 s využiteľným množstvom podzemných vôd od 1,00 – 1,99 $l\ s^{-1}.km^{-2}$. Pramene v oblasti majú malú výdatnosť, ich vodárenské využitie je diskutabilné, pre trvalý deficit podzemných vôd.

V katastri je niekoľko vrtov, ktoré nie sú zatiaľ využívané, sú realizované ako preventívne opatrenie v prípade nedostatku vodných zdrojov pre AE Mochovce.

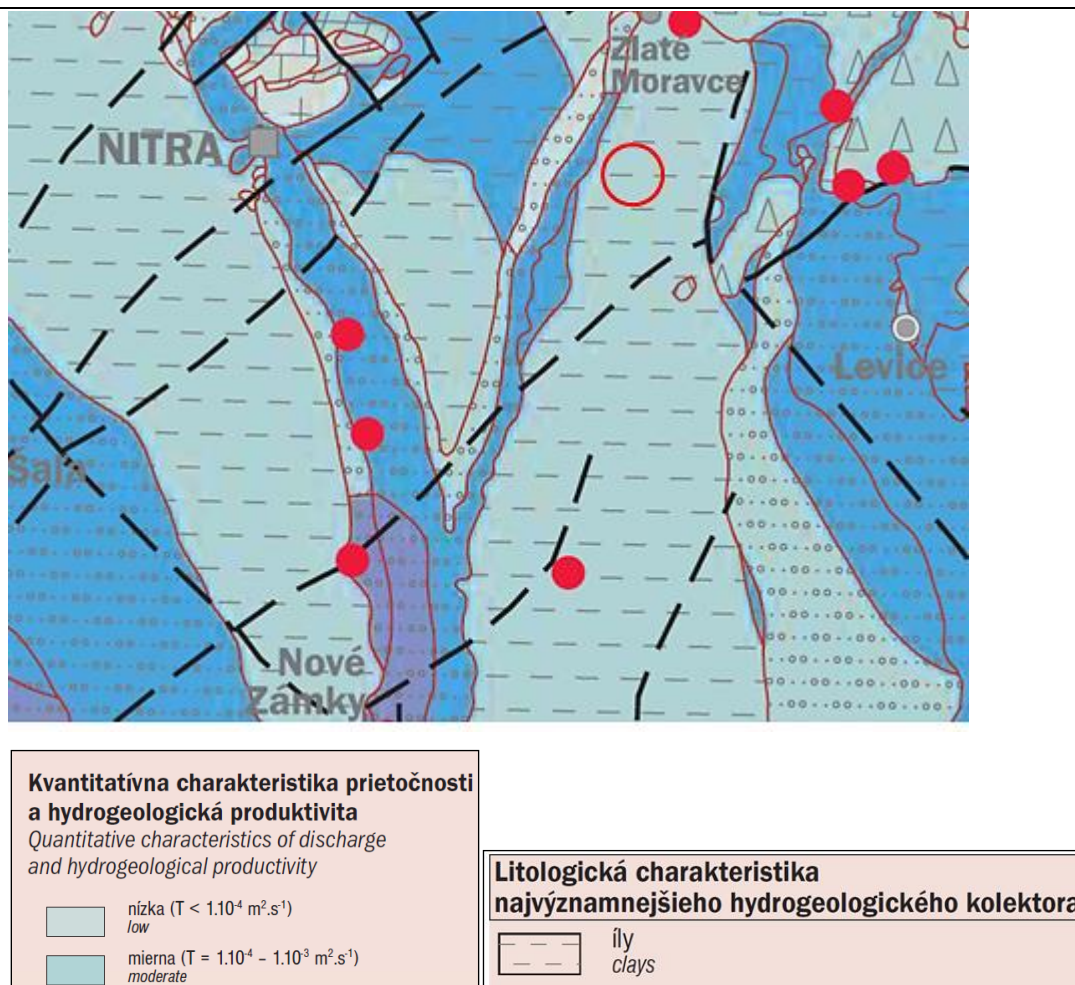
Obr. 11: Kvalita podzemných vôd v k.ú. Červený Hrádok (zdroj: <http://www.beiss.sk/>)

Litologickú charakteristiku najvýznamnejšieho hydrogeologického kolektora tvoria íly. Kvantitatívna charakteristika prietochnosti a hydrologická produktivita je nízka. Smer prúdenia podzemných vôd je prevažne zo severu na juh. Hladina podzemných vôd je dopĺňaná infiltráciou z povrchových tokov, menej významným zdrojom sú atmosférické zrážky a prestup podzemných vôd zo svahov.

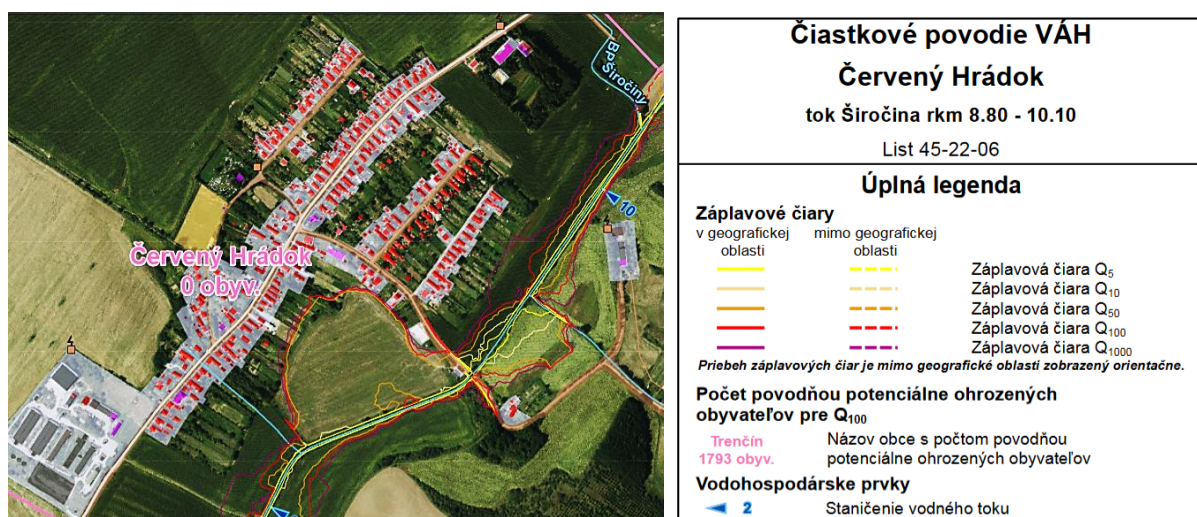
Podzemné vody sú viazané na akumuláciu v kvartérnych sedimentoch. Režim podzemných vôd je charakterizovaný sezónnym a dlhodobým kolísaním hladiny, v jarňých mesiacoch úroveň podzemnej vody dosahuje maximum a v zimných mesiacoch minimum.

Červený Hrádok - úprava toku Širočina

zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Obr. 12: Hydrologické pomery povodia Širočiny. (zdroj: Atlas krajiny SR, 2002)

Obr. 13: Mapa povodňového ohrozenia v okolí obce Červený Hrádok. (zdroj internet)

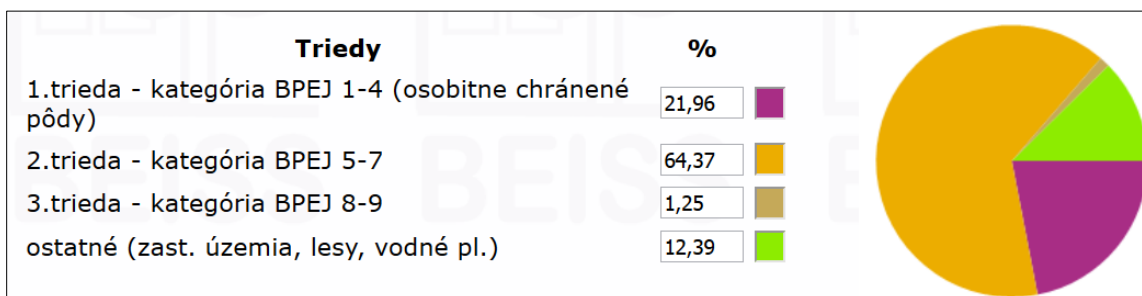
Vodohospodársky významné územia, pramene, termálne a minerálne vody ani pásma hygienickej ochrany ani iné vodné plochy sa v posudzovanej oblasti nenachádzajú.

III.1.6 Pôdne pomery

Záujmové územie patrí podľa pôdných jednotiek do pôdnoekologickej oblasti Hronskej pahorkatiny. Zastúpenie pôdných jednotiek na území Slovenska je vyjadrené pôdnymi asociáciami tvoriacimi mapové jednotky. V území prevládajú pôdy nížin a pahorkatín popri významnejších tokoch tvorené aj sedimentačnými procesmi.

Pôdne druhy určujeme podľa zrnitosti, pôdne typy podľa pôdotvorného procesu (Lukniš, Mičian, 1972). Zloženie pôd a ich skeletnosť závisí od horninového zloženia, reliéfu, geomorfologických procesov, podnebia, pôsobenia rastlín a mikroorganizmov, látkovej výmeny a hydrologických pomerov.

Na poľnohospodársky využívaných pozemkoch obsah živín a pôdna reakcia závisí tiež od množstva a spôsobu hnojenia. Podľa Morfogenetického klasifikačného systému pôd Slovenska (VÚPOP Bratislava, 2000) sa v oblasti nachádzajú pôdno-ekologické jednotky uvedené v tabuľke.

Obr. 14: Bonitované pôdno-ekologické jednotky v k. ú. Červený Hrádok (zdroj: <http://www.beiss.sk/>)

Bonitovaná pôdno-ekologická jednotka (BPEJ) je podľa zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy chápaná ako klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti.

Poľnohospodárske pôdy sú podľa kódu BPEJ zaradené do 9 skupín kvality, kde najkvalitnejšie patria do 1. skupiny a najmenej kvalitné do 9. skupiny. Osobitne chránené pôdy sú podľa §12 zákona č. 220/2004 Z. z. poľnohospodárske pôdy zaradené podľa kódu BPEJ do 1- 4 kvalitatívnej skupiny.

Pôdny typ	Pôdna jednotka
hnedozeme	hnedozeme kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme kultizemné a modálne karbonátové; zo spraší
hnedozeme	hnedozeme pseudoglejové a pseudogleje; zo sprašových a polygenetických hĺn
luzizeme	luzizeme modálne a kultizemné z tenkých prekryvov sprašových hĺn (dvojsubstráty), sprievodné kambizeme nasýtené, lokálne pararendziny; zo skeletnatých, prevažne terciérnych sedimentov

Tab.: Pôdne typy v k. ú. Červený Hrádok (zdroj: <http://www.beiss.sk/>)

Pôdny typ je základnou identifikačnou kategóriou genetickej a morfogenetickej klasifikácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíjal a vyvíja v rovnorodých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou.

Pôdna reakcia v území je slabo kyslá až neutrálna s pH 6,5 - 7,3, zrnitosť triedy ílovito-hlinitá, priepustnosť stredná, retenčná schopnosť stredná, vlhkosť režim pôd oblasti je mierne suchý. Vlastnosti pôd v hodnotenom území sú podmienené okrem sedimentačných a terestrických procesov aj teplým a suchým podnebím oblasti. Obsah humusu v hĺbke 25 cm pod povrchom je pomerne vysoký, nad 2,3%. Pôda v katastrálnom území Červený Hrádok je poľnohospodársky využívaná väčšinou ako orná pôda, časť pozemkov je zastavaná intravilánom obce.

Pôdne druhy určujeme podľa zrnitosti, pôdne typy podľa pôdotvorného procesu (Lukniš, Mičian, 1972). Zloženie pôd a ich skeletnatosť závisí od horninového zloženia, reliéfu, geomorfologických procesov, podnebia, pôsobenia rastlín a mikroorganizmov, látkovej výmeny a hydrologických pomerov. Illimerizáciou sa ílovité častice pôdy posúvajú do spodných vrstiev a dochádza k ich nepriepustnosti, čo spôsobuje zaglejenie pôd.

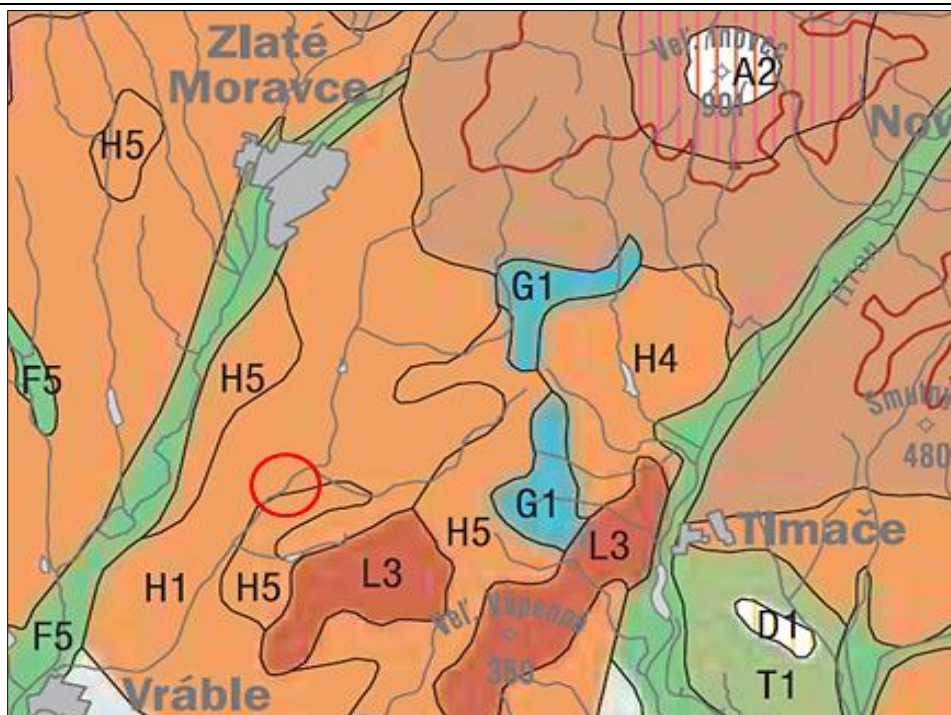
Na poľnohospodársky využívaných pozemkoch obsah živín a pôdna reakcia závisí tiež od množstva a spôsobu hnojenia. Podľa Morfogenetického klasifikačného systému pôd Slovenska (VÚPOP Bratislava, 2000) sa v oblasti nachádzajú pôdno-ekologické jednotky zaradené medzi:

V záujmovom území sa vyskytujú z pôdných druhov dominantne hnedozeme:

- hnedozeme kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme kultizemné a modálne karbonátové zo spraší
- hnedozeme pseudoglejové a pseudogleje zo sprašových a polygenetických hĺn

Červený Hrádok - úprava toku Širočina

zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Hnedozeme

Haplic Luvisols

hnedozeme kultizemné, lokálne modálne a erodované
a regozeme kultizemné a modálne karbonátové; zo spraší
Haplic Luvisols, local eroded and Calcaric Regosols; from loess

hnedozeme rubifikované a luvizeme rubifikované z hlbokých terrae calcis
s prímiesou sprašového materiálu na povrchu, sprievodné rendziny z vápencov
*Chromic Luvisols and Albi-Chromic Luvisols from deep terrae calcis with admixed loess material
associated with Rendzic Leptosols from limestones*

Obr. 15: Typy pôd v záujmovej lokalite v k. ú. Červený Hrádok (zdroj: Atlas krajiny SR, 2002)

III.1.7 Biota

Vegetácia a flóra

Podľa fyto geografického členenia Európy (Futák, 1980) patrí dotknuté územie do holoarktickej oblasti, eurosibírskej podoblasti, stredoeurópskej provincie, oblasti panónskej flóry, obvodu eupanónskej xerothermnej flóry, okresu Podunajská nížina.

Podľa fyto geografického vegetačného členenia Slovenska (Plesník, 2002) patrí územie do dubovej zóny, nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti, okresu Hronská pahorkatina, severný podokres.

Charakter vegetácie závisí od horninového podkladu, polohy a klimatických podmienok. Vegetačný stupeň predstavuje prirodzenú vegetáciu určitej klimatickej

oblasti ktorú ovplyvňuje viac klimatických faktorov, napr. nadmorská výška a expozícia. Pre vegetačný stupeň sú charakteristické prevládajúce dreviny na normálne vyvinutých pôdach. Prirodzené areály lesných drevín predstavujú územia ich pôvodného výskytu pri súčasných podmienkach prostredia.

Na území Slovenska prešla vegetácia zložitým vývojom, pôvodné lesné spoločenstvá menili svoju štruktúru a v hospodársky využívannej krajine človek premenil lesy na lúky, pasienky a ornú pôdu na pestovanie kultúrnych rastlín. Pôvodné lesné spoločenstvá typické pre dané územie, nazývame potenciálnou vegetáciou, ktorá by existovala v krajine bez zásahu človeka.

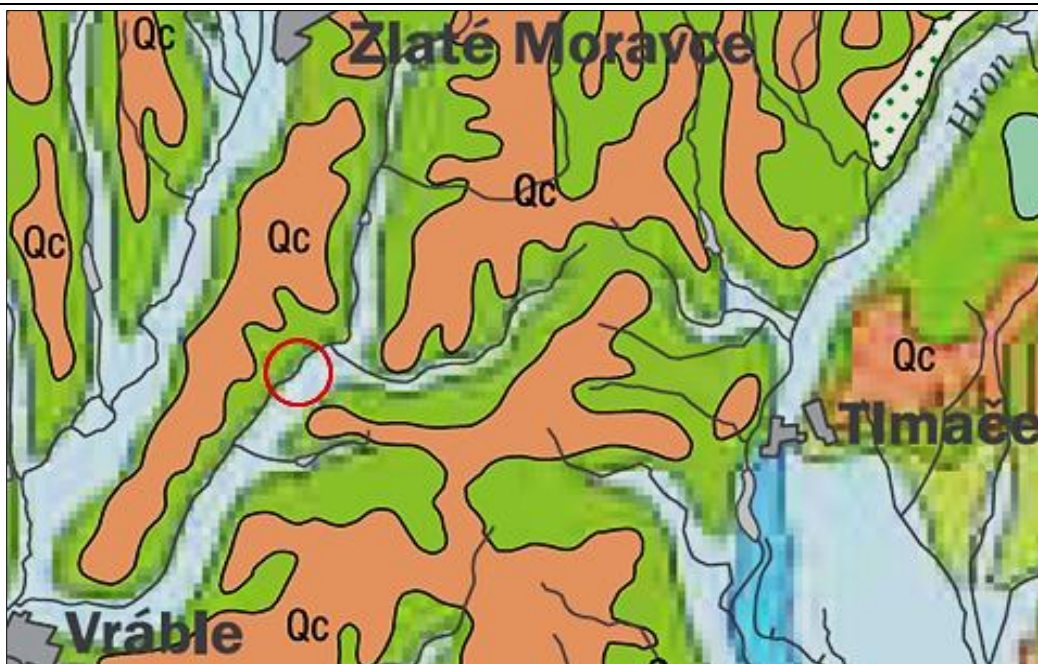
V podmienkach Slovenska by sa bez zásahu človeka vyvinula znovu prevažne lesná vegetácia. Potencionálna vegetácia bola rekonštruovaná na základe historických a vedeckých poznatkov a podľa nej je vytvorené geobotanické členenie, ktoré nám poskytuje základnú informáciu o pôvodných druhoch rastlín v území.

V oblasti predstavujú potenciálnu prirodzenú vegetáciu (podľa: Maglocký Š. in Atlas krajiny SR, 2002) pôvodné rastlinné spoločenstvá:

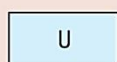
- jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach väčších riek (tvrdé lužné lesy) Ulmenion s pôvodnými druhmi ako brest hrabolitý (*Ulmus minor*), brest väzový (*Ulmus laevis*), dub letný (*Quercus robur*), baza čierna (*Sambucus nigra*), cesnak medvedí (*Allium ursinum*), veternica iskerníkovitá (*Anemone ranunculoides*) a ďalšie. Zbytky pôvodných lesov boli pri regulácii tokov väčšinou zlikvidované a zvyšky v suchšom období postupne odumierajú pre nízku hladinu spodnej vody.
- karpatské dubovo-hrabové lesy (*Carici pilosae* - *Carpinetum*, syn. *Quercus-Carpinetum medioeuropaeum*) s pôvodnými druhmi ako dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*), ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaloides*)
- dubové a cerovo-dubové lesy (*Quercetum petraeae* - *cerris*) s pôvodnými druhmi ako dub cerový (*Quercus cerris*), dub zimný (*Quercus petraea*), dub žltkastý (*Quercus dalechampii*), dub sivozelený (*Quercus pedunculiflora*), ostrica horská (*Carex montana*), zanovátník černejúci (*Lembotropis nigricans*), vika kašubská (*Vicia cassubica*), pľúcnik mäkký (*Pulmonaria mollis*), lipnica úzkolistá (*Poa angustifolia*).

Červený Hrádok - úprava toku Širočina

zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

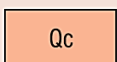
Legenda:

jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy)
Ulmenion (*Ulmus minor*, *Ulmus laevis*, *Quercus robur*, *Sambucus nigra*,
Allium ursinum, *Anemone Ranunculoides*)
elm floodplain forests (hardwood alluvial forests)

karpatské dubovo-hrabové lesy
Carici pilosae-Carpinetum, syn. *Quercus-Carpinetum medioeuropaeum* (*Quercus petraea*, *Carpinus*
betulus, *Tilia cordata*, *Acer campestre*, *Carex pilosa*, *Dentaria bulbifera*, *Tithymalus amygdaloides*)
Carpathian oak-hornbeam forests

dubové a cerovo-dubové lesy
Quercetum petraeae-cerris (*Quercus cerris*, *Quercus petraea*,
Quercus dalechampii, *Quercus pedunculiflora*, *Carex montana*,
Lembotropis nigricans, *Vicia cassubica*, *Pulmonaria mollis*, *Poa angustifolia*)
oak forests with *Quercus cerris*

Obr. 16: Potenciálna prirodzená vegetácia v okolí obce Červený Hrádok (zdroj: Atlas krajiny SR, 2002)

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu územia predstavujú spoločenstvá karpatských dubovo-hrabových lesov (C – *Carici pilosae-Carpinetum*, syn. *Quercus-Carpinetum medioeuropaeum*), okolo tokov v povodiach rástli jaseňovo-brestovo-dubové lesy (U – *Ulmenion*). Na suchších pahorkoch sa vyskytovali cerovo-dubové lesy (Qc – *Quercetum petraeae-cerris*).

Súčasná vegetácia

Vegetáciu v krajine môžeme rozdeliť podľa tvaru na líniovú, plošnú, skupinovú a bodovú (solitéry) Podľa vzrastu na vysokú, stredne vysokú, nízku a trávnaté plochy. Podľa funkcie na izolačnú (krycia), hygienickú, sprievodnú zeleň

komunikácií a líniových objektov, estetickú, architektonickú a pod. Podľa umiestnenia vegetáciu delíme na lesnú, nelesnú drevinovú, brehovú porasty, sprievodnú zeleň sídiel – záhrady, parky, cintoríny atď., ktorú nazývame aj verejná zeleň. Rozdelenie je vytvorené z pohľadu človeka, tieto skupiny sa navzájom dopĺňajú a prelínajú, ale vegetácia má v území hlavne významnú biologickú funkciu.

Súčasná vegetácia záujmového územia je značne pozmenená oproti potenciálnej vegetácii, pretože je prevažná časť krajiny premenená na poľnohospodársku pôdu. V území dominujú agroekosystémy a urbánne geoekosystémy. Sekundárne spoločenstvá – poľné monokultúry, ruderalne porasty na okrajoch polí, popri cestách, na neplodných plochách a vegetácia záhrad nahradila v oblasti pôvodnú vegetáciu.

Prírodná drevinová vegetácia, sekundárne pozmenená sa nachádza v katastri len v severovýchodnej časti na svahu vedľa starých viníc okolo miestnej strelnice. V porastoch sme pri prieskumoch zaregistrovali dreviny: javor mliečny (*Acer platanoides*), javor poľný (*Acer campestre*), breza (*Betula* sp.), vrbá rakytová (*Salix caprea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), čerešňa (*Prunus* sp.), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*) a pod. V krovinovej etáži sa uplatňujú druhy ako trnka slivková (*Prunus spinosa*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), dráč obyčajný (*Berberis vulgaris*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*), baza čierna (*Sambucus nigra*), baza chabzdová (*Sambucus ebulus*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), ruža šíповá (*Rosa canina*), ostružina ožina - černice (*Rubus caesius*), plamienok plotný (*Clematis vitalba*) a ďalšie.

Z bylín sa vyskytujú bežné druhy, často ruderalne, ako prhláva dvojdomá (*Urtica dioica*), balota čierna (*Ballota nigra*), pýr plazivý (*Agropyron repens*), pichliač roľný (*Cirsium arvense*), pupenec roľný (*Convolvulus arvensis*), palina obyčajná (*Artemisia vulgaris*) a iné. Ruderalna a segetálna vegetácia je v záujmovom území pomerne rozšírená, vyskytuje sa na stanovištiach výrazne ovplyvnených alebo vytvorených človekom. Rozšírená je najmä v intraviláne sídla. Tieto porasty sa často vyskytujú aj v extraviláne, najmä pri poľných cestách, poľnohospodárskych objektoch a smetiskách.

Pozdĺž vodného toku Širočina je miestami hustejší porast širokolistých bylín a koryto je miestami zarastené vodnými druhmi rastlín a mladých krov z rodu vrbá (*Salix* sp.). Na brehoch sú miestami okrem rudeálnej vegetácie aj vlhkomilné druhy ako trst' obyčajná (*Phragmites australis*), pálka širokolistá (*Typha latifolia*), pálka úzkolistá (*Typha angustifolia*) a pod.

Okolo antropogénnych objektov (medze, ploty, komunikácie) prevažuje ruderálna vegetácia, v záhradách kultúrne plodiny, ovocné a okrasné dreviny.

Veľmi nežiaducim javom je v južnej časti obce invázna introdukovaná rastlina, zistená v koryte bezmenného pravostranného prítoku Širočiny a to druh krídlatka japonská (*Reynoutria japonica*) priamo v intraviláne obce na rozsiahlej ploche.

Osobitnú pozornosť si zasluhuje okolie Základnej školy v Červenom Hrádku. Na ploche 2,5 ha tu bola etapovite v rokoch 1964 – 1969 prevedená parková úprava v spolupráci s Arborétom Mlyňany. Bolo tu vysadených 58 druhov drevín v celkovom počte 1 580 kusov.

Celkový stav vegetácie v zastavanom území je v primeranom stave a množstve, ale v otvorenej krajine extravilánu drevinová vegetácia chýba. Pôvodné porasty boli premenené na kultúrnu step. Kvalitnejšie brehové porasty drevín s vhodnými biologickými funkciami po regulácii toku Širočina v minulosti taktiež absentujú. Súčasné mladé porasty krov, hlavne ľavého brehu neplnia dostatočne biologické funkcie v území. Pravý breh v úseku plánovanej stavby je bez drevinovej vegetácie, tvorí ho až po brehovú líniu poľnohospodárska pôda.

Fauna

Zoogeograficky patrí fauna Slovenska do biocyklu Paleoarktu, Euromediálnej podoblasti, Atlantobaltickej provincie. Fauna Slovenska je výsledkom dlhého vývoja, podstatný význam na biodiverzitu živočíchov mal vývoj v postglaciáli, geografické a klimatické pomery územia a v neposlednom rade aj činnosť človeka. Všetky tieto faktory podmienili existenciu fauny Slovenska, ktorú podľa súčasných odhadov tvorí vyše 40 000 druhov, čo je skôr dolná než horná hranica odhadu.

Početnú skupinu v území predstavujú vodné bezstavovce, medzi ohrozené druhy v oblasti radíme napr. vážky ako šidlovka hnedá (*Sympecma fusca*) a šidielko (*Coenagrion ornatum*). Príčiny ohrozenia spočívajú v znečistení tokov, zániku mokradných stanovišť a v regulácii vodných tokov.

K najviac ohrozeným druhom živočíchov Slovenska patria obojživelníky a dravé vtáky, ktoré sú významnými indikátormi stavu životného prostredia. Zo zoogeograficky a faunisticky významných druhov sa v záujmovom území môže vyskytovať napríklad užovka obojková (*Natrix natrix*), skokan zelený (*Pelophylax esculentus*), orol kráľovský (*Aquila heliaca*), sokol myšiari (*Falco tinnunculus*).

Fauna v okolí dotknutého územia sa vyznačuje nedostatočnou pestrosťou s výskytom kozmopolitných, domestikovaných európskych druhov. Zastúpených je viacero typov živočíšnych spoločenstiev, dominujú zoocenózy synantropné a zoocenózy polí.

Zoocenózy lužných lesov, sú biotopy s permanentnou prítomnosťou vody, alebo aspoň vlhkého prostredia, ktoré vyhovujú mnohým druhom hmyzu ako

dvojkřídlowce (Diptera), blanokřídlowce (Hymenoptera), chrobáky (Coleoptera). Zastúpené sú mäkkýše (Mollusca), pavúkovce (Arachnea), obojživelníky (Amphibia), vtáky (Aves) a drobné cicavce (Mammalia) , ktoré územím často len migrujú.

Zoocenózy polí sú výrazne ovplyvnené činnosťou človeka, majú podstatne chudobnejšiu biodiverzitu, ale niektoré druhy sa dokázali zmeneným podmienkam natoľko prispôbiť, že môžeme hovoriť až o premnožení. Početnosť druhov a jedincov závisí od intenzity hospodárenia. Typickými druhmi polí sú blanokřídlowce (Hymenoptera), dvojkřídlowce (Diptera), chrobáky (Coleoptera), vošky (Aphinidea), niektoré druhy vtákov, jež bledý (*Erinaceus concolor*), lasica myšožravá (*Mustela nivalis*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*) atď.

Zoocenózy vôd. Toky v území sú prirodzenými migračnými cestami a biokoridormi vodných, ale aj iných druhov živočíchov. Sprievodným znakom tokov je pobrežná vegetácia, v ktorej nachádzajú tieto druhy skrýše i obydlie. Typickými vodnými druhmi sú vážky (Odonata), druhy zoobentosu, ryby (Osteichthyes), obojživelníky (Amphibia), vodné vtáky (Aves), a ďalšie.

Výskyt chránených druhov predpokladáme hlavne na lesných biotopoch malej výmery nad obcou, východne od intravilánu. Počas prieskumov v jesennom období 2018 neboli registrované chránené druhy, čo nevylučuje, že územím občas nemôžu migrovať. Ale zastavané sídlo a značne zmenené prírodné prostredie väčšine druhov neposkytuje vhodný priestor na trvalejšiu prítomnosť. Kríkovitý porast okolo toku Širočina mimo záujmových lokalít je vhodný pre hniezdenie niektorých druhov vtákov, preto musí byť prípadná redukcia drevín realizovaná mimo hniezdneho obdobia.

Územie okolia obce Červený Hrádok patrí podľa zoogeografického členenia terestrického biocyklu do provincie stepí. Podľa členenia limnického biocyklu do Pontokaspickej provincie, hornovážskeho okresu. V dotknutom území a v jeho bezprostrednom okolí sa nachádzajú prevažne nepôvodné sekundárne biotopy, ktoré nahradili pôvodné spoločenstvá.

V území sa vyskytujú predovšetkým bežné druhy, viazané na biotopy polí, ako napr. jarabica poľná (*Perdix perdix*), bažant poľovný (*Phasianus colchius*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), myšiak severský (*Buteo lagopus*), strakoš sivý (*Lanius excubitor*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), myšiak lesný (*Buteo buteo*), vrabec poľný (*Passer montanus*), strnádka žltá (*Emberiza citrinella*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), a pod.

V lesoch žije jeleň lesný (*Cervus elaphus*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*), sviňa divá (*Sus scrofa*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*) a pod. V okolí vodných tokov je možný výskyt chránených druhov

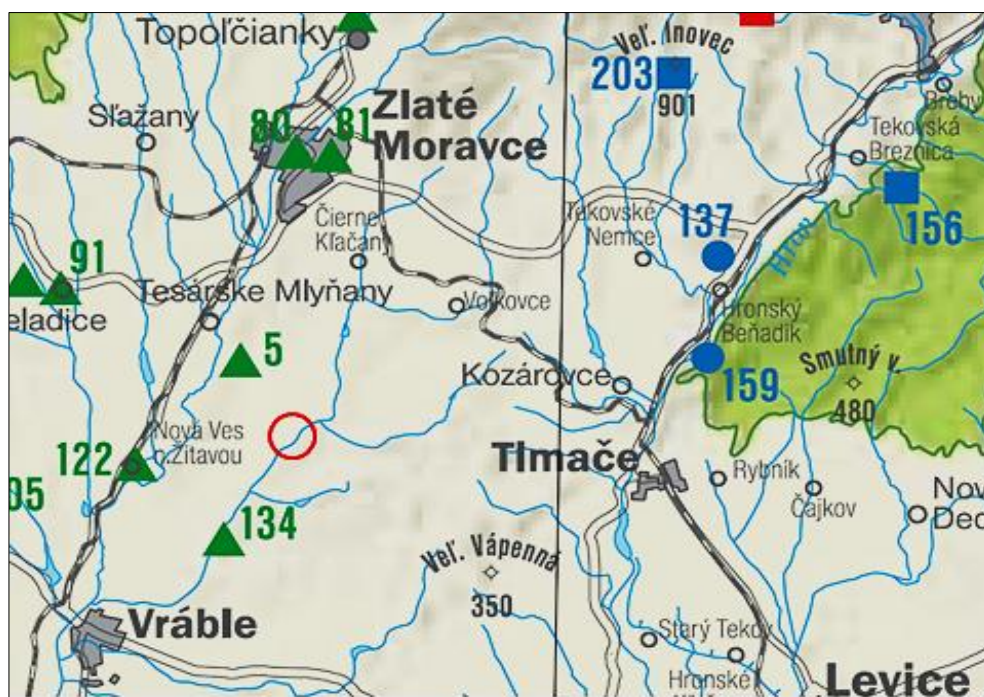
obojživelníkov a plazov ako: ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*) a užovka stromová (*Elaphe longissima*).

V intraviláne a v starých vinohradoch sa môže vyskytovať jašterica múrová (*Lacerta muralis*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), vrabec domový (*Passer domesticus*), vrabec poľný (*Passer montanus*), penica obyčajná (*Sylvia communis*), drozd čierny (*Turdus merula*), slávik červienka (*Erithacus rubecula*), sýkorka veľká (*Parus major*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*) a ďalšie.

III.1.8 Chránené územia

Územie navrhovanej činnosti nepatrí k záujmovým oblastiam ochrany prírody v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (viď ďalej kapitolu III.2.4. Ochrana prírody a krajiny). Na celom katastrálnom území Červený Hrádok platí v zmysle § 12 uvedeného zákona 1. stupeň ochrany prírody.

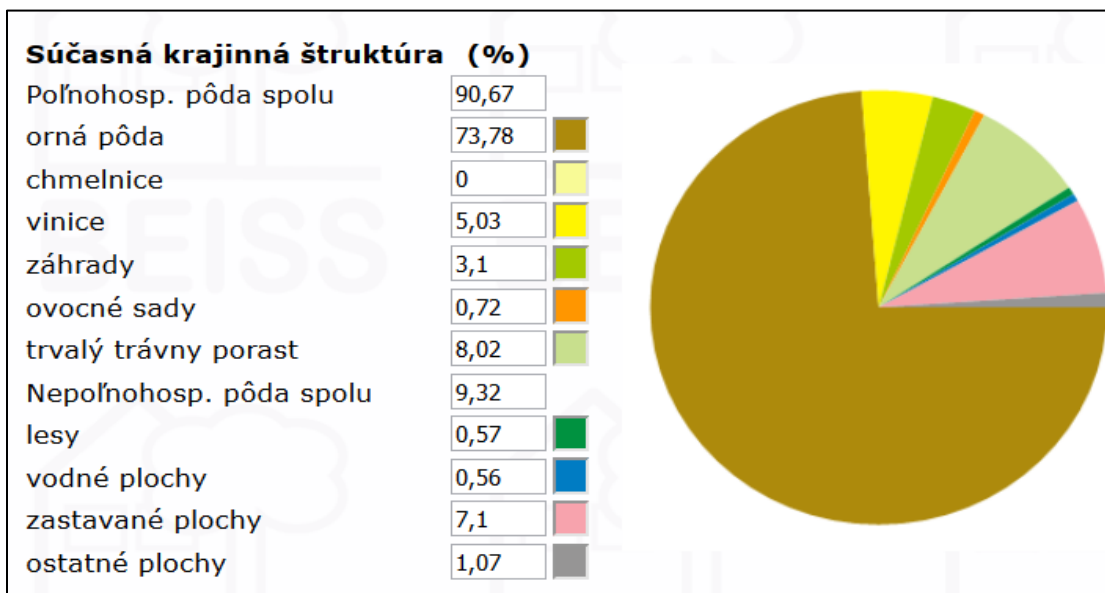
V katastrálnom území Červený Hrádok sa nenachádzajú žiadne chránené územia, chránené stromy, genofondové lokality ani chránené mokrade. Najbližším maloplošnými chránenými územiami (MCHÚ) sú chránené areály - CHA Arborétum Mlyňany v k. ú. Tesárske Mlyňany, CHA Park v Novej Vsi nad Žitavou a CHA Park v Tajnej.

Legend ▲ chránený areál

5 - CHA Arborétum v Mlyňanoch, 122 - Park v Novej Vsi nad Žitavou, 134 - CHA Park v Tajnej

Obr. 17: Najbližšie MCHÚ v okolí Červeného Hrádku. (zdroj: Atlas krajiny SR, 2002)

III.2 Krajina, krajinový obraz, stabilita, ochrana, scenéria**III.2.1 Štruktúra územia a využitie krajiny****Obr. 18: Súčasná krajinová štruktúra k. ú. Červený Hrádok** (zdroj: <http://www.beiss.sk/>)

Štruktúru (pokrývku) krajiny tvorí primárna krajinová štruktúra, ktorá je tvorená prvkami prírodných pomerov ako horninové podložie, pôdny substrát, reliéf, vodné toky a plochy, vegetácia a fauna, (pozri kapitolu: III.1. Charakteristika prírodných pomerov.)

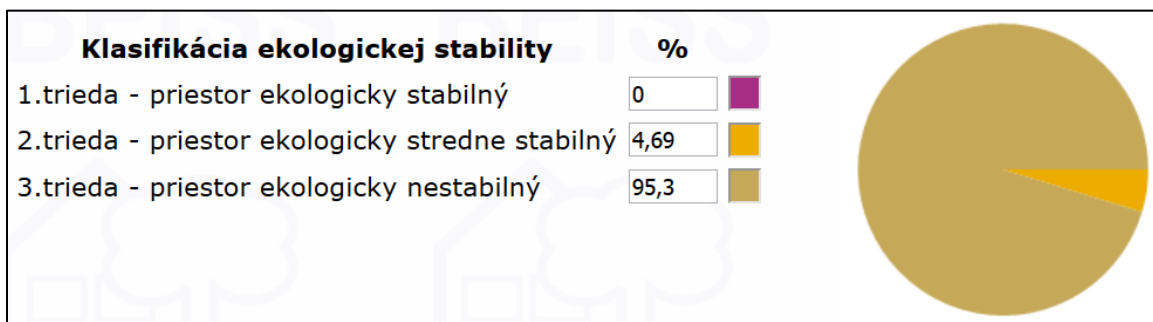
Druhotná krajinová štruktúra je zložená z významnejších krajinno-stabilizačných segmentov, ktoré charakterizujú kvalitu územia ako ekologickú stabilitu, využívanie pozemkov podľa druhu, stresové faktory a pod. Druhotná krajinová štruktúra je výsledkom dlhodobého vplyvu antropogénnych aktivít na primárnu krajinovú štruktúru. Tvorí ju súbor hmotných, technických prvkov, ktoré človek čiastočne zmenil, pretvoril, alebo vytvoril úplne nové (urbanizované celky).

Okolie obce Červený Hrádok patrí k poľnohospodársky intenzívne využívaným územiám, v súčasnej krajinnej štruktúre v katastrálnom území prevažujú prvky krajinnej štruktúry zameranej na poľnohospodársku činnosť. Poľnohospodárska pôda predstavuje až 90,67 % (z toho orná pôda 73,78 %) z celkovej výmery, kým napríklad ekostabilizačný prvok ako lesy iba 0,57 %. Zastavané územie tvorí 7,1%, sem okrem individuálnej výstavby patrí aj infraštruktúra obce, obchodné prevádzky, školské zariadenia, cirkevné stavby, dopravné línie a pod.

Pôvodne bolo územie obce porastené lesnou vegetáciou a prvé osady vznikali pri toku Širočiny. Dnes stavby ani záhrady nesusedia priamo s tokom, medzi nimi je poľnohospodárska, väčšinou orná pôda.

III.2.2 Stabilita krajiny

Podľa klasifikácie ekologickej stability patrí územie do ekologickejšť nestabilného s nepriaznivou kvalitou priestorovej štruktúry krajiny. Stabilitu podporuje líniová vegetácia okolo tokov a vegetácia záhrad sídla, ktorá je vzhľadom na podiel ornej pôdy veľmi málo zastúpená. V urbanizovanom prostredí so zástavbou je návrat k vyhovujúcej biodiverzite a vyváženej ekologickej stabilite problematický.

Obr. 19: Ekologická stabilita k. ú. Červený Hrádok (zdroj: <http://www.beiss.sk/>)

III.2.3 Územný systém ekologickej stability

Kostru územného systému ekologickej stability (ÚSES) tvoria prvky ÚSES v krajinnom priestore, ktoré tvoria tzv. ekologickú sieť. Základné prvky ÚSES tvoria biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. Biocentrá a biokoridory sú z hľadiska funkčnosti rozdelené na nadregionálne, regionálne a miestne.

Biocentrum - ekosystém, alebo skupina ekosystémov, ktoré vytvárajú podmienky na trvalé rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Majú charakter jadrových území s prioritnou ekostabilizačnou funkciou.

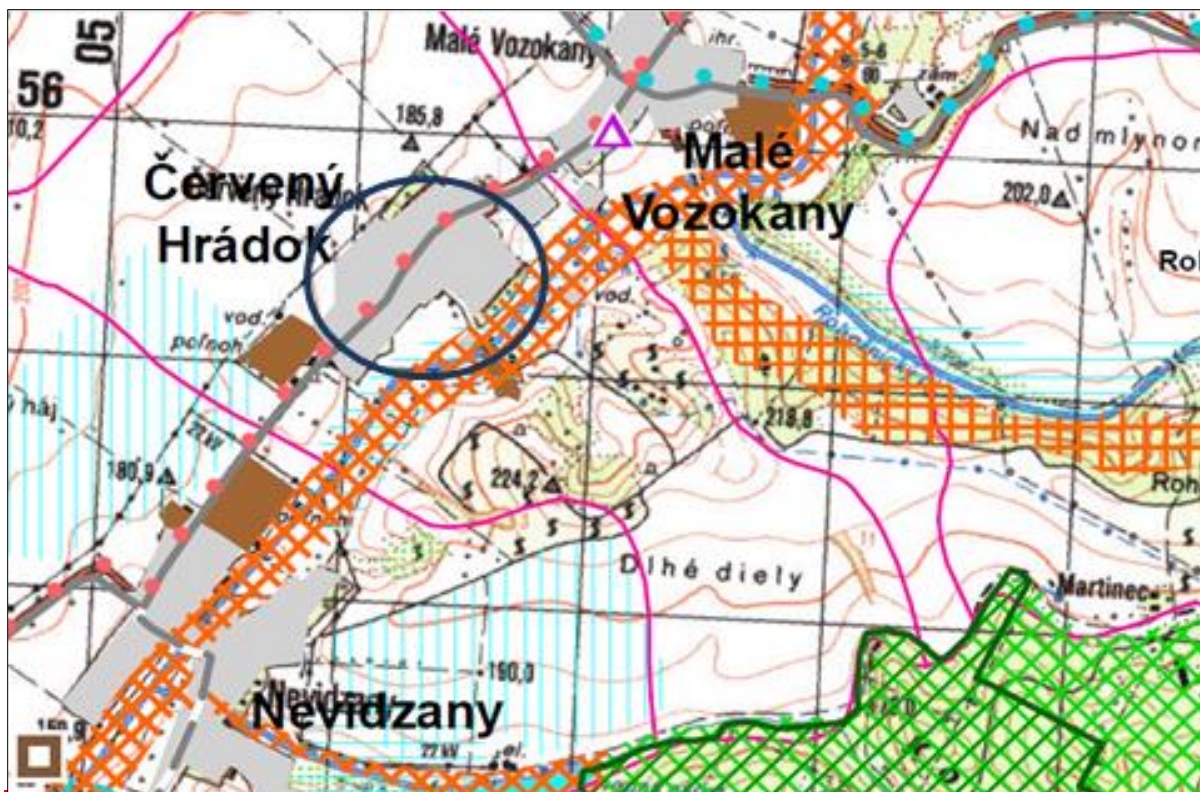
Biokoridor - priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev. Biokoridory spájajú v území biocentrá miestneho významu, nachádzajú sa v podobe brehových porastov popri tokoch a v terénnych depresiách, kde je dostatok drevín na vytvorenie potrebných úkrytov.

Interakčný prvok - ekosystém, jeho prvok, alebo skupina ekosystémov, ktoré sú prepojené na biocentrá a biokoridory a zabezpečujú ich priaznivé pôsobenie na pozmenené, alebo narušené časti krajiny.

Biokoridory miestneho významu by mohli v k. ú. Červený Hrádok spájať biocentrá miestneho významu, ale v súčasnosti to je pre absenciu drevinovej vegetácie nereálne. V okolí obce by bolo ideálne zapojenie brehových porastov s porastmi terénnych depresií, alebo so súvislejšími plochami drevín lesného charakteru, kde je vhodné prostredie na vytvorenie potrebných úkrytov živočíchov. V danom území

v súčasnosti chýba prepojenie potenciálnych biokoridorov s miestnymi biocentrami.

V Územnom pláne regiónu (ÚPR) Nitrianskeho kraja je z prvkov ÚSES v k. ú. Červený Hrádok navrhovaný tok Širočiny ako biokoridor regionálneho významu, ale v súčasnosti nemá charakter biokoridoru pre chýbajúcu súvislú drevinovú vegetáciu.

Legenda – detail, (súčasný stav/návrh):

		biocentrum provincionálneho významu
		biocentrum nadregionálneho významu
		biocentrum regionálneho významu
		biokoridor nadregionálneho významu
		biokoridor regionálneho významu

Obr. č. 20: Prvky ÚSES v okolí obce Červený Hrádok. Popri toku Širočiny je navrhovaný biokoridor regionálneho významu. (ÚPR Nitrianskeho kraja, AUREX s. r. o.)

III.2.4 Ochrana prírody a krajiny

Ochrana prírody je na území Slovenska vymedzená zákonom NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhláškou MŽP

SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody v znení neskorších predpisov.

Ochranu najvzácnejších biotopov a ohrozených druhov v európskom meradle - NATURA 2000 legislatívne zabezpečujú právne normy EU: smernica RES č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov – známa ako smernica o vtákoch (Bird Directive) a smernica RES č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín – známa ako smernica o biotopoch (Habitats Directive).

Cieľom ochrany prírody je prispieť k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie udržania ekologickej stability. Rozumieme pod ňou obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť, alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, alebo ekologickú stabilitu. Ochranu prírody rozdeľujeme na územnú a druhovú ochranu. Do územnej ochrany zaraďujeme veľkoplošné a maloplošné chránené územia, územia európskeho významu, chránené vtáčie územia a do druhovej chránené stromy, rastliny a živočíchy. Chránené územia sa vyhlasujú na ochranu biotopov európskeho a národného významu a biotopov chránených druhov európskeho a národného významu.

Záujmové územie predstavuje antropogénne zmenenú krajinu ovplyvnenú poľnohospodárskou činnosťou. Prirodzené funkčné biotopy predstavuje čiastočne len lesná vegetácia v severovýchodnej časti k. ú. Červený Hrádok.

Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území

1. Chránené územia vyhlasované na základe smernice o biotopoch, tzv. *územia európskeho významu* s označením SKUEVO sú zaradené do Národného zoznamu území európskeho významu. Územie európskeho významu je taká lokalita, na ktorej sa nachádzajú biotopy, alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasuje chránené územie.

biotop - miesto prirodzeného výskytu určitého druhu rastliny, alebo živočicha

biotop európskeho významu - biotop, ktorý je v Európe ohrozený vymiznutím, alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické ukážky jednej alebo viacerých biogeografických oblastí Európy

2. Chránené územia vyhlasované na základe smernice o vtákoch, tzv. *chránené vtáčie územia* sú zaradené do Národného zoznamu chránených vtáčích území. Chránené vtáčie územie je lokalita s výskytom biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých vtákov.

V k. ú. Červený Hrádok sa na navrhovaných lokalitách stavebného zámeru sa nenachádza žiadne chránené územie, chránené stromy, genofondová ani Ramsarská lokalita - **vyhlásené podľa horeuvedeného zákona. Na celom území platí v zmysle Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov 1. stupeň ochrany prírody, ktorý platí na celom území Slovenska.**

Vzácné a ohrozené druhy rastlín a živočíchov sú, v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. a vyhlášky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa zákon vykonáva, chránené aj vo voľnej krajine, nie len v chránených územiach. Počas terénnych prieskumov v jesennom období neboli pozorované chránené druhy rastlín ani živočíchov, ale ich dočasný výskyt nemožno vylúčiť.

III.2.5 Scenéria krajiny

Katastrálne územie obce Červený Hrádok má pahorkatinový charakter so širokými plochými chrbtami a dolinami formovanými v minulosti miestnymi tokmi. Na zastavané územie nadväzuje poľnohospodárska pôda v pomerne rozsiahlych blokoch, prevažne sa jedná o ornú pôdu bez trvalej vegetácie.

Len severovýchodná časť katastra sa nachádza vo vyššej nadmorskej výške, kde prevládajú sady, staré vinice a v súčasnosti aj individuálna chatová zástavba. Táto časť je na okrajoch porastená rôznymi lesnými drevinami, ktoré lemujú aj miestnu strelnicu, prístupové komunikácie a okraje poľnohospodárskych celkov.

Územie predstavuje členitú krajinu kultúrneho typu s modelovaným reliéfom v nadmorskej výške 170 – 220 m n. m.

III.3 Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra a kultúrohistorické hodnoty územia

História obce a kultúrno-historické hodnoty

Tekovská obec Červený Hrádok leží v severnejšom výbežku Podunajskej nížiny, ako časť horného Požitavia, v doline toku Širočina. Leží východne od rieky Žitavy na Pohronskej sprašovej pahorkatine. Chotár obce sa nachádza v nadmorskej výške v rozpätí 170 až 220 m. n. m., stred obce je vo výške 183 m n. m. Červený Hrádok patrí do okresu Zlaté Moravce, od ktorých je vzdialená 11 km južným smerom a do Nitrianskeho kraja. Od krajského mesta Nitra je vzdialená 25 km východným smerom.. Súčasná rozloha katastra je 550 ha, počet obyvateľov 420.

Úrodné územie s dobrými klimatickými podmienkami bolo podľa archeologických nálezov z údolia Širočiny osídlené už v staršej dobe kamennej – v paleolite. Medzi základnou školou a Malými Vozokanmi sa našli pozostatky sídliska ľudí s lineárnou keramikou, nálezy v okolí z rímskeho obdobia dokazujú v území aj prítomnosť Germánov. Osady si starí Slovania zakladali okolo toku Širočiny, pričom územie

bolo v tom čase ešte zalesnené. Postupným kľčovaním a vypaľovaním získavali pasienky a lúky na chov dobytká a ornú pôdu.

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1386 v latinsky písanej listine, kde sa v maďarskom tvare Verusvar (Červený hrad) uvádza ako súčasť gýmešského panstva (Jelenec), ktoré patrilo rodine Forgáčovcov. Forgáčovci vlastnili územie až do 17. storočia, neskôr prešlo vlastníctvo na rôzne zemianske rodiny.

Obec neobišli ani turecké nájazdy s drancovaním a odvlčením časti obyvateľstva. Napríklad v roku 1599 Turci zabili 7 ľudí a odvliekli dobytok. Ľudia sa v tých časoch schovávali v podzemných skrýšach – lochoch, ktoré spájali jednotlivé domy a ulice. Obdobie tureckých nájazdov ukončila bitka pri Veľkých Vozokanoch v r. 1652, kedy sa obyvatelia zo širokého okolia spojili a nad Turkami zvíťazili. Na pamiatku tejto udalosti postavili pomník Leva vo Veľkých Vozokanoch.

Z pôvodných názvov spomeňme ešte nemecký tvar Wereswal, neskôr pomadžarčený Véřešvár. Súčasný názov Červený Hrádok pochádza z roku 1948. V roku 1974 bola obec zlúčená s Malými a Veľkými Vozokanmi pod názvom Nové Vozokany, ale od roku 1990 sa znovu stala samostatnou obcou.

Pôvodní obyvatelia obce sa zaoberali poľnohospodárstvom, predovšetkým pestovaním obilia a chovom hospodárskych zvierat – spomínajú sa hlavne ošípané, ovce a hovädzí dobytok. Zaoberali sa aj včelárstvom, vinohradníctvom, v obci bola pálenica a pivovar. Úpadok vinohradníctva spôsobila choroba viniča - perenospora, ktorá v rokoch 1880 – 1896 zničila takmer všetky vinohrady v okolí.

Kultúrohistorické hodnoty obce Červený Hrádok

V obci sa nachádza niekoľko významných kultúrnych pamiatok, ktoré nie sú zaradené do oficiálneho zoznamu, ale majú miestny význam.

Obr. 21: Kostol sv. Juraja v Červenom Hrádku z roku 1902. (zdroj: <http://www.cervenyhradok.sk>)

- Neoklasicistický rímskokatolícky kostol sv. Juraja z roku 1902, je jednoloďová cirkevná stavba s polkruhovým uzáverom a vežou, vnútorné zariadenie je v secesnom štýle. Vonkajšia architektúra je členitá. kostol bol po 2. sv. vojne opravovaný.
- murované božie muky (kríže) s drevenou plastikou sv. Vendelína z druhej polovice 19. storočia
- plastika Krista v sede z roku 1835
- socha sv. Urbana, ktorá sa nachádza vo viniciach
- socha sv. Jána Nepomuckého z roku 1820 postavená pri cintoríne
- socha sv. trojice z roku 1894, ktorá sa nachádza v centre obce

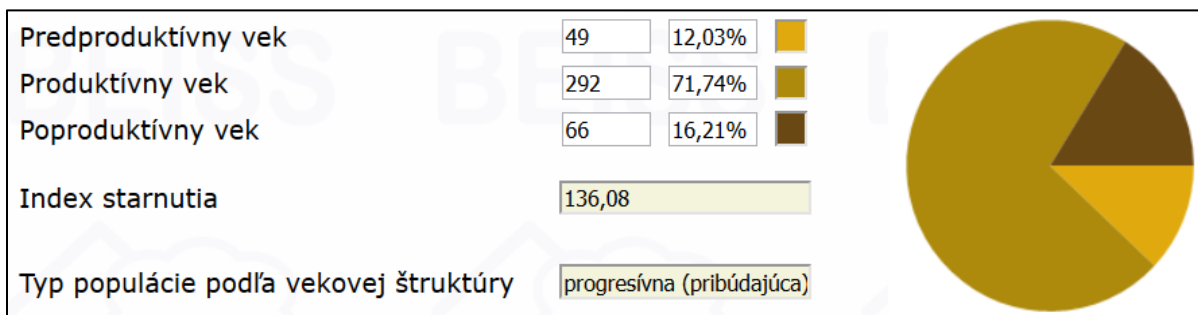
K posudzovaným lokalitám nemajú uvedené kultúrne objekty vzťah. V konkrétnom riešenom území sa nenachádzajú žiadne archeologické náleziská zapísané v zozname pamiatkového fondu, významné paleontologické náleziská ani geologické lokality.

Obyvateľstvo

Počet obyvateľov v Červenom Hrádku z roku 2018 bol 420, hustota okolo 74 obyvateľov na km², prevažuje takmer na 100 % obyvateľstvo slovenskej národnosti.

rok	1869	1930	1948	1970	1996	2006	2012	2018
počet obyvateľov	372	534	610	636	434	422	417	420

Tab. 2: Demografické údaje obce Červený Hrádok od 19.storočia. (zdroj: <http://www.beiss.sk/>)

Obr. 22: Veková štruktúra obyvateľov obce Červený Hrádok v roku 2017. (zdroj: <http://www.beiss.sk/>)

V obci sa nachádza základná škola, materská škola, pošta, kultúrny dom, knižnica, Mládežnícky klub, futbalové ihrisko a cintorín. Obec je plynofikovaná, má zavedený vodovod, a buduje kanalizáciu a ČOV.

Dnešné časti obce: Mlyn, Nové funduše, Stará dedina, Pivovar a Za vodou

Obec Červený Hrádok je od roku 2000 súčasťou záujmového združenia „Mikroregión Požitavie – Širočina“ so sídlom vo Veľkých Vozokanoch, ktoré združuje v súčasnosti 18 obcí a 1 mesto s celkovou rozlohou 254,30 km² a počtom obyvateľov cca 23 180.

Zamestnanosť

V extraviláne obce prevláda poľnohospodárska činnosť, preto prevažná časť obyvateľstva zamestnaná v blízkom okolí pracuje v poľnohospodárstve, obchode a v službách. Na zamestnanosť obyvateľov pozitívne vplýva blízkosť väčších aglomerácií s dobrými možnosťami zamestnania ako Zlaté Moravce, Nitra, Vrábľa, Tlmače, Mochovce, kam časť obyvateľstva za prácou dochádza. Prognóza zamestnanosti v regióne vzhľadom na priemyselné areály v blízkosti je relatívne pozitívna.

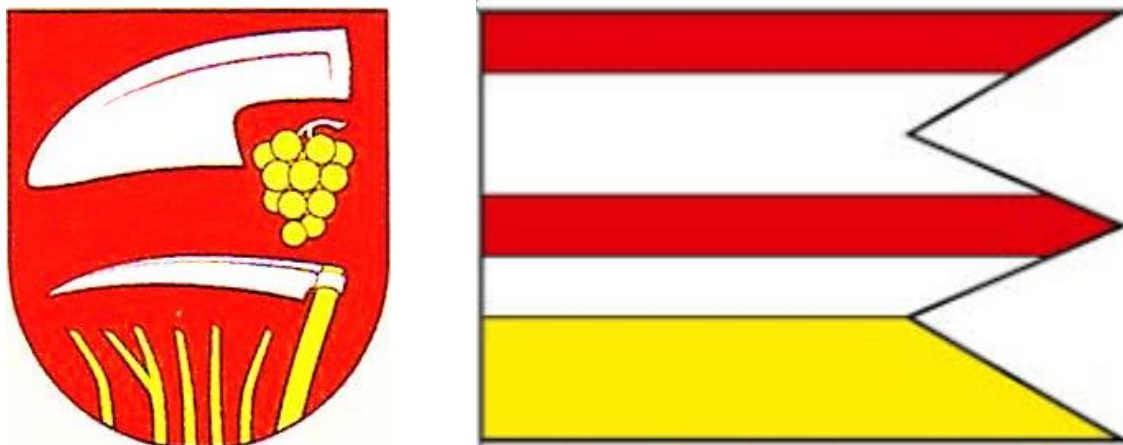
Z hľadiska dopravnej dostupnosti je obec vzdialená cca 11 km južne od okresného mesta Zlaté Moravce a 25 km východne od krajského mesta Nitra. Komunikáciou č. III/1627, ktorá prechádza priamo cez obec je nepriamo obec napojená na rýchlostnú cestu R1 a mestá Zlaté Moravce a Vrábľa.

Symboly obce

Symboly obce vychádzajú z hlavnej činnosti obyvateľstva – poľnohospodárstva. Odtlačky pôvodného pečatidla sa našli na dokumentoch z roku 1776 – 1785.

Erb obce Červený Hrádok tvorí červený štít, ktorý symbolizuje časť názvu, zo spodného okraja vyrastá žlté riedke strnisko, nad ktorým je umiestnená strieborná kosa so zlatým kosiskom. V hornej časti je zlatý strapec hrozna a strieborné čerieslo.

Vlajka obce pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách: červená (1/7), biela (2/7), červená (1/7), biela (1/7), žltá (2/7). Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvoma zástrihmi, siahajúcimi do jednej tretiny.

Obr. 22 a 23: Erb a zástava obce Červený Hrádok. zdroj: www.cervenyhradok.sk

III.4 Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Ovzdušie

V okolí obce Červený Hrádok je obsah emisií v ovzduší minimálny, čiastočný vplyv môžeme očakávať pri prevládajúcom severnom, alebo severozápadnom prúdení vetrov z priemyselných areálov väčších aglomerácií ako Zlaté Moravce a Nitra. Vzhľadom na umiestnenie Červeného Hrádku v krajine a zameranie obce je vplyv automobilovej dopravy minimálny, v zimnom období možno očakávať zvýšené koncentrácie emisií zo spaľovania fosílnych palív počas vykurovacieho obdobia.

Obec Červený Hrádok v rámci okresu nie je zaradená medzi významnejších znečisťovateľov ovzdušia.

Odpadové hospodárstvo

V okolí plánovanej stavby sa nenachádza žiadna legálna, ani nelegálna skládka odpadu. Odpad z domácností je likvidovaný štandardným spôsobom - odvozom na oficiálnu skládku, časť odpadu obyvatelia triedia na komodity: papier, plasty, sklo a kovy.

Povrchové a podzemné vody.

Tok Širočina nie je pri obci Červený Hrádok výrazne znečistený. Čiastočná eutrofizácia je spôsobená pravdepodobne príležitostným splachovaním organických hnojív a agrochemikálií z poľnohospodárskej pôdy z katastrov vyššie položených obcí. Konkrétne v obci nedochádza k znečisteniu splaškovými vodami z domácností, nakoľko intravilán je situovaný ďalej západným smerom od toku. V čase povodní predstavuje vyplavovanie žump zdravotné riziko v zatopených stavbách v nižších častiach intravilánu. V priebehu prieskumov nebolo pozorované výrazné znečistenie.

Celková kvalita života v sídle je na dobrej úrovni, podľa ukazovateľov ÚPR Nitrianskeho kraja sa stredná dĺžka života v posledných rokoch predlžuje. Vplyv životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva sa nedá hodnotiť priamo, nakoľko neexistujú hodnoverne podložené štúdie s konkrétnymi výsledkami. Na chorobnosti populácie sa nepodieľa len nevhodné životné prostredie, ale aj genetická výbava, stravovacie návyky, fajčenie, stresy a pod.

IV ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTÍ NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

IV.1 Požiadavky na vstupy

Trvalý záber pôdy pod stavebný zámer okolo toku Širočina nepresiahne súčasnú výmeru protipovodňových opatrení v obci.

Dočasný záber okolitých pozemkov si vyžiada zriadenie jednoduchého staveniska v mieste stavby a skládokovanie stavebného materiálu. V okolí predpokladanej stavby je dostatočný priestor na uvedené činnosti na spevnených plochách existujúcich komunikáciách bez drevinovej vegetácie. Stavebný materiál dodávateľ stavby zabezpečí zo zdrojov v blízkom okolí.

Prístupová cesta k objektom stavby povedie po štátnej ceste III. triedy č. 1627 a miestnych spevnených komunikáciách. Konkrétny prístup k jednotlivým úsekom je možný aj po spevnených poľných cestách.

Vlastnú výstavbu bude realizovať dodávateľská firma, ktorá si určí počet pracovníkov, ktorým zabezpečí sociálne zázemie z vlastných zdrojov. Taktiež si určí množstvo a typ mechanizmov počas výstavby, ale práce veľkého objemu sa nepredpokladajú.

Po ukončení stavby stavebný objekt nevyžaduje stálu pracovnú silu, zatrávnené priestory popri toku Širočina bude potrebné udržiavať štandardne správcom toku, alebo obecným úradom kosením.

IV.2 Údaje o výstupoch

Počas výstavby bude čiastočne zaťažené územie stavebným hlukom a prašnosťou pri realizácii stavebných prác, prípadne exhalátmi z mechanizmov.

Rozsah hlučnosti je určený výkonom stavebných strojov a bude pôsobiť iba krátkodobo. Hlučnosť sa čiastočne zvýši aj v intraviláne počas prejazdu mechanizmov stavby.

IV.3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Priamy vplyv na zložky životného prostredia predstavuje v okolí stavby lokálny zásah do pôdneho krytu pri výkopových prácach (kladenie podzemného potrubia na ornej pôde), narušenie bylinného podrastu na záujmových lokalitách (prehlbenie existujúceho rigola, rozšírenie koryta Širočina). Všetky lokality je nutné po ukončení výstavby bezprostredne uviesť do pôvodného stavu.

Biologicky funkčný porast sa na lokalitách zámeru nenachádza. Stavebné úpravy sa budú realizovať v nadväznosti na zastavané územie obce na plochách bez drevinovej vegetácie, alebo len s riedkym mladým porastom krov v koryte.

Realizáciou ani existenciou stavby sa nepredpokladajú iné vplyvy na ostatné zložky životného prostredia v území.

IV.4 Hodnotenie zdravotných rizík

Stavebný zámer sa bude realizovať podľa stavebných technických noriem a predpisov o bezpečnosti práce. Prípadné riziká pri realizácii stavby, ktoré nepredpokladáme, bude riešiť dodávateľ stavby. Po ukončení výstavby navrhovaný stavebný zámer nepredstavuje žiadne nové zdravotné riziká.

IV.5 Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na chránené územia, nakoľko v k. ú. Červený Hrádok sa nenachádza žiadne chránené územie, chránené stromy, genofondová ani Ramsarská lokalita. Na celom území platí v zmysle Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov 1.stupeň ochrany prírody.

Výňatok z Rozhodnutia Okresného úradu, odbor starostlivosti o životné prostredie, Zlaté Moravce č. j. OU-ZM-OSZP-2019/000607-002 PZ zo dňa 20.03.2019:

Navrhovaná činnosť nezasahuje do navrhovaných a vyhlásených území európskeho významu a chránených vtáčích území, pričom má byť umiestnená v území s I. stupňom územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, kde sa nenachádzajú žiadne maloplošné a veľkoplošné chránené územia, prvky ÚSES, biotopy európskeho a národného významu a chránené stromy.

Chránené rastliny v okolí stavebných lokalít počas prieskumov neboli zaregistrované, podrast je zložený väčšinou z intenzifikovaných, ruderalných a introdukovaných druhov bylín. Z fauny môžeme predpokladať výskyt chránených druhov obojživelníkov, vtákov a niektorých cicavcov - aj keď neboli počas prieskumov registrované. Preto je nutné stavbu realizovať mimo jarneho obdobia, kedy prebiehajú reprodukčné cykly živočíchov.

IV.6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

V čase výstavby sa predpokladá v priestore stavby hluk, prašnosť a lokálne znečistenie ovzdušia počas práce mechanizmov. Tento krátkodobý vplyv v priebehu výstavby nebude taký výrazný (vzhľadom na rozsah očakávaných stavebných prác), preto sa neočakáva vplyv na prírodné prostredie a poľnohospodárske plodiny na okolitých pozemkoch.

Po realizácii stavba neovplyvní negatívne horninové prostredie, kvalitu pôdy, vody, ani iné zložky prírodného prostredia v krajine. Záber pôdy protipovodňovej stavby okolo toku Širočina je aj v súčasnosti trvalý a nepresiahne doterajší stav.

IV.7 Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky sa ani počas výstavby, ani v priebehu existencie stavby nepredpokladajú.

IV.8 Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Po ukončení stavebného zámeru „Červený Hrádok – úprava toku Širočina“ budú zvýšené prietoky bezpečne odvedené územím, čím sa eliminujú povodne v časti intravilánu a zamedzí sa vyliatiu z koryta a zatopeniu územia. Z tohto hľadiska sa životné prostredie obyvateľov sídla skvalitní.

IV.9 Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou činnosti

Iné riziká sa počas realizácie stavby nepredpokladajú. V prípade havárií stavebných mechanizmov počas výstavby je dodávateľ povinný vzniknutú situáciu riešiť v zmysle platnej legislatívy. Napríklad zabezpečiť prostredie pred únikom pohonných hmôt do podzemných vôd, na poľnohospodársku pôdu a pod.

IV.10 Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Opatrenia na zmiernenie negatívnych vplyvov spojených s realizáciou činnosti v oblasti ochrany prírody:

- minimalizovať zásah do existujúcej vegetácie
- stavebnú činnosť realizovať v období mimo reprodukčných cyklov vtákov a rýb a po usmernení ŠOP SR - Správa CHKO Ponitrie, Samova 3, Nitra
- dôsledne dodržať termíny stanovené Štátnou ochranou prírody SR
- po ukončení protipovodňovej stavby by bolo vhodné realizovať výsadbu drevín z pôvodných druhov doporučených ŠOP SR

Iné nepriaznivé vplyvy sa počas výstavby, ani po ukončení zámeru neočakávajú. Prípadné havarijné stavy budú riešené ako bolo uvedené v predchádzajúcej kapitole.

IV.11 Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala

Navrhované protipovodňové opatrenia v k. ú. Červený Hrádok zabezpečí bezpečné odvedenie povodňových prietokov korytom toku Širočina a ochráni intravilán počas zvýšených prietokov a prívalových zrážok v západnej časti obce. Po realizácii zámeru sa eliminujú záplavy v zastavanej časti obce aj na poľnohospodárskych pozemkoch.

Navrhovaná stavba bude slúžiť ako preventívna protipovodňová ochrana pred opakujúcimi sa záplavami v uvedenom území, čím sa životné prostredie obyvateľov obce Červený Hrádok skvalitní. Predmetná investícia zabezpečí primeranú protipovodňovú ochranu dotknutého územia.

V prípade že by sa činnosť nerealizovala, tzv. nulový variant, v obci Červený Hrádok by sa počas topenia snehu vo vyšších polohách a počas letných intenzívnych zrážok naďalej vyskytovali povodne a boli zaplavovali súkromné a firemné stavby, komunikácie a ostatné pozemky. Súčasný stav je pre obyvateľov obce nežiaduci a výraznou mierou negatívne ovplyvňuje životné prostredie v zaplavovaných častiach.

IV. 12 Posúdenie súladu činnosti s územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Obec Červený Hrádok v súčasnosti nemá územno-plánovaciu dokumentáciu, takže nie je s čím zámer porovnať. Stavbu bude zabezpečovať správca toku – Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., odštepný závod Piešťany.

Realizáciou stavby nedôjde k zmene využívania územia, iba sa skvalitní životné prostredie sídla čo nie je v rozpore ÚPR Nitrianskeho kraja. Vybraná lokalita predstavuje optimálne a jediné možné riešenie dané tokom Širočiny konfiguráciou terénu.

IV.13 Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Z doterajšieho hodnotenia vyplýva, že navrhovanou činnosťou nebudú výraznejšie negatívne ovplyvnené zložky životného prostredia, výstavba nenaruší lokalitu oproti súčasnému stavu. Navrhovaný stavebný zámer nepredpokladá práce väčšieho rozsahu, ich pôsobenie potrvá len v priebehu výstavby.

Negatíva z hľadiska ochrany prírody:

Priamy vplyv: Zásah do brehových porastov bude minimálny, nakoľko sa v uvedených lokalitách nenachádzajú vzrastlé dreviny, len príležitostne nízke kry a bylinný porast, alebo orná pôda, ktorých regenerácia je pomerne rýchla.

Po ukončení stavby je možné okolo toku Širočina vysadiť dreviny z pôvodných druhov.

Priamym vplyvom je trvalý záber pôdy na pozemkoch vo vlastníctve Obce Červený Hrádok a Slovenského vodohospodárskeho podniku minimálneho rozsahu.

Záver: Plánovaná investícia bude mať minimálny negatívny vplyv na súčasnú kvalitu životného prostredia hodnoteného územia a nebude mať negatívny vplyv na zdravie obyvateľstva.

V POROVNANIE VARIANTOV NAVRHovANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU S PRIHLIADNUTÍM NA VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Navrhovaná činnosť ochrany obce Červený Hrádok pred povodňovými prietokmi toku Širočina:

- dobudovanie poldra pre zachytenie zvýšených zrážkových vôd v západnej časti obce a jej bezpečné odvedenie podzemným potrubím do bezmenného pravostranného prítoku Širočiny vrátane prečistenia v správe povodia
- obojstranná úprava toku Širočina v rkm 9,500 – 9,661 s priepustom 2x2 m a rekonštrukcia pôvodného rigola pri zaústení do toku Širočina
- spevnenie pravostranného brehu rkm 9,125 - 9,500 a rozšírenie koryta na cca 4 m vo východnej časti obce

Podľa konfigurácie terénu je situovanie a riešenie navrhovanej činnosti jediným možným riešením na pozemkoch vo vlastníctve obce Červený Hrádok a navrhovateľa – SVP. Z tohto hľadiska sa neuvažuje o variantnom riešení a zámer je predložený ako jednovariantný, okrem nulového variantu, keby sa stavba nerealizovala.

Vzhľadom na uvedené navrhovateľ (SVP, OZ Piešťany) dňa 19.03.2019 požiadal príslušný orgán štátnej správy – Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie v Zlatých Moravciach o upustenie od variantného riešenia.

§22 (7) Príslušný orgán na základe žiadosti navrhovateľa upustí od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti najmä v prípadoch, ak nie je k dispozícii iná lokalita alebo ak pre navrhovanú činnosť neexistuje iná technológia. Ak z pripomienok predložených k zámeru podľa § 23 ods. 4 vyplynie potreba posudzovania ďalšieho reálneho variantu navrhovanej činnosti, zohľadní sa táto skutočnosť v ďalšom konaní podľa tohto podľa § 27.

Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie, Zlaté Moravce č. j. OU-ZM-OSZP-2019/000607-002 PZ zo dňa 20.03.2019, doručené 25.03.2019 v zmysle platnej legislatívy rozhodol o upustení od variantného riešenia stavby.

V.1 Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Na základe zdôvodnenia uvedeného vyššie je zámer predložený ako jednovariantný, preto je tvorba ďalších kritérií irelevantná.

V.2 Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Zámer je predložený ako jednovariantný, je to optimálne riešenie stavebného zámeru v danej lokalite.

VI MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ PRÍLOHA

K stavebnému zámeru je pripojená

- Príloha X.1 Fotodokumentácia
- Príloha X.2 Upustenie od požiadavky variantného riešenia
- Príloha X.3 Mapa záujmového územia v mierke 1:10tis
- Príloha X.4 Situácia stavby SO 01
- Príloha X.5 Situácia stavby SO 02 a SO 03
- Príloha X.6 Pozdĺžny profil výtoku z poldra SO 01
- Príloha X.7 Objekt hrádzového telesa SO 01
- Príloha X.8 Vzorové priečne profily SO 02
- Príloha X.9 Vzorové priečne profily SO 03
- Príloha X.10 Katastrálna situácia
- Príloha X.11 Tabuľka parciel
- Príloha X.12 Hydrologické údaje SHMÚ Bratislava

VII DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

VII.1 Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov

- Polohopisné a výškopisné zameranie záujmového územia stavby GK Skovajsík s.r.o. Bratislava 2017, 2018 a 2019
- GEOSPEKTRUM s.r.o., 2018: Záverečná správa z inžinierskogeologického prieskumu k projektu Červený Hrádok – úprava toku Širočina
- Hydrologické údaje SHMÚ Bratislava z 25.2.2019

Zoznam použitej literatúry a ostatných materiálov:

- Atlas krajiny SR, MŽP SR, 2002
- DOSTÁL, J., ČERVENKA, M.: Veľký kľúč na určovanie vyšších rastlín I, II. SPN, Bratislava, 1991,1992
- GAJDOŠ Colsunting: Technická štúdia, Zvolen 2012

- MARHOLD, K., HINDÁK, F., 1998: Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska. Veda Bratislava, 1998
- MICHALKO A KOL.: Geobotanická mapa – mapová časť. SAV Bratislava, 1986
- MIKLOS, L., A KOL., 2002 : Atlas krajiny Slovenskej republiky. MŽP SR Bratislava.
- RUŽIČKOVÁ, H., HALADA, L.: Biotopy Slovenska. SAV Bratislava, 1996
- STANOVÁ, V., VALACHOVIČ, M., 2002: Katalóg Biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava
- ÚPR Nitrianskeho kraja, 2015, Aurex Bratislava
- www.unsk.sk
- <http://www.cervenyhradok.sk/>
- www.shmu.sk
- Kočický, D., & Ivanič, B., 2014: Geomorfologické členenie Slovenska, ŠGÚDŠ Bratislava
- KULLMAN, E.a kol., 2005: Vymedzenie útvarov podzemných vôd na Slovensku v zmysle Rámcovej smernice o vodách 2000/60/ES
- www.sopsr.sk/natura/
- <http://www.podnemapy.sk/>
- www.statistics.sk
- www.geoportal.sk
- www.meteoblue.com
- www.enviroportal.sk

VII.2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

- Rozhodnutie Okresného úradu, odbor starostlivosti o životné prostredie, Zlaté Moravce č. j. OU-ZM-OSZP-2019/000607-002 PZ zo dňa 20.03.2019, doručené 25.03.2019 o upustení od variantného riešenia stavby v zmysle platnej legislatívy
- Západoslovenská vodárenská spoločnosť Odštepný závod Nitra, Nábřeží Za hydrocentrálou 4, 949 60 Nitra
- Distribúcia SPP a.s., Mlynské Nivy 44/B, 825 11 Bratislava
- Slovenské elektrárne, a.s. závod Atómové elektrárne Mochovce, 935 39 Mochovce
- Slovak Telekom a.s. Bajkalská 28, 817 62 Bratislava
- MOS, Agentúra správy majetku Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Západoslovenská distribučná a.s. Čulenova 6, 816 47 Bratislava

- Transpetrol a.s. Bratislava, prevádzka 936 01 Šahy
- Hydromeliorácie, š.p. Vrakunská 29, 825 63 Bratislava

VII.3 Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Realizácia tejto stavby bude financovaná v rámci Programového obdobia na roky 2014-2020 prostredníctvom Operačného programu Kvalita životného prostredia, Prioritná os 2., Špecifický cieľ 2.1.1, Zameranie: Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok.

VIII MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Miesto: Bratislava

Dátum: máj 2019

IX POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

IX.1 Spracovatelia zámeru

Tria projekt s. r. o., Š. Králik 16, 841 08 Bratislava

IX.2 Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa

.....
pečiatka spracovateľa zámeru

.....
podpis

.....
pečiatka oprávneného zástupcu
navrhovateľa

.....
podpis

X PRÍLOHY

X.1 Fotodokumentácia územia v k. ú. Červený Hrádok

Foto 1-5: Pohľady pri povodni okolo cestného mosta (poskytli občania obce)

Červený Hrádok - úprava toku Širočina

zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Foto 6: Pohľad z juhu na lokalitu Pri cintoríne. Umiestnenie hrázde poldra pod nevýraznou depresiou.

Foto 7: Pohľad zo severu na lokalitu Pri cintoríne s hrádzou poldra.

Foto 8: Pohľad na hornú časť lokality s plánovaným vyústením podzemného potrubia do bezmenného toku.

Foto 9: Pohľad na východnú časť obce s odvodňovacím rigolom, ktorý ústí pri moste do toku Širočina.

Foto 10: Pohľad na lokalitu s plánovaným zaústením odvodňovacieho jarku do Širočiny vo východnej časti obce.

Foto 11: Lokalita s plánovanou úpravou brehov po oboch stranách Širočiny, rkm 9,125 -9,500.

Červený Hrádok - úprava toku Širočina

zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Foto 12: Pohľad na lokalitu od plánovaného zaústenia odvodňovacieho jarku do Širočiny a miesto úpravy pravého brehu, rkm 9,125 -9,500 vo východnej časti obce.

Foto 13: Lokalita s plánovaným zaústením odvodňovacieho rigola do Širočiny pri mostíku.

Foto 14: Pohľad na začiatok navrhovanej úpravy oboch brehov Širočiny na požadovanú kótu, rkm 9,500 - 9,661

Foto 15: Pohľad na lokalitu úpravy oboch brehov Širočiny, rkm 9,500 - 9,661 vo východnej časti obce.

Foto 16: Porast inváznej krídlatky japonskej v miestnom toku, ktorý ústi ako pravostranný prítok do Širočiny

X.2 Upustenie od požiadavky variantného riešenia

OKRESNÝ
ÚRAD
ZLATÉ MORAVCE

odbor starostlivosti o životné prostredie
Sládkovičova 3, 953 01 Zlaté Moravce

Č.j.: OU-ZM-OSZP-2019/000607-002 PZ

Zlaté Moravce dňa 20. 03. 2019

ROZHODNUTIE

Okresný úrad Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 22 ods. 6 uvedeného zákona

upúšťá od požiadavky variantného riešenia

navrhovanej činnosti „Červený Hrádok – úprava toku Širočina“ navrhovateľa, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Odštepny závod Piešťany, Nábřeží L. Krasku č. 3/834, 921 80 Piešťany.

Odôvodnenie

Navrhovateľ, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Odštepny závod Piešťany, Nábřeží L. Krasku č. 3/834, 921 80 Piešťany (ďalej len „navrhovateľ“), doručil dňa 19. 03. 2019 na Okresný úrad Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „OÚ Zlaté Moravce, OSZP“) podľa § 22 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní“) žiadosť o upustenie od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti „Červený Hrádok – úprava toku Širočina“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“).

Navrhovaná činnosť predstavuje ochranu obce Červený Hrádok pred povodňovými prietokmi vodného toku Širočina a jeho bezmenného pravostranného prítoku. Obec Červený Hrádok v jej západnej časti buduje zemnú hrádzu (tzv. polder), ktorá nemá bezpečnostný prepad. V strede hrádze je osadená rúra DN 600, ktorou má vytekať voda medzi záhradami súkromných domov. V rámci navrhovanej činnosti sa dobuduje bezpečnostný prepad, ktorého vody budú odvedené do bezmenného pravostranného prítoku Širočiny tak, aby neboli ohrozené rodinné domy pod vybudovanou zemnou hrádzou. Výtok do bezmenného prítoku vodného toku Širočina bude vedený po pozemkoch vo vlastníctve obce.

Realizáciou navrhovanej činnosti (variantu) dôjde v rkm 9,150 až rkm 9,524 k pravostrannému rozšíreniu vodného toku Širočina, na šírku cca 4,0 m na hranicu súčasného vlastníctva navrhovateľa, do rozšíreného koryta vodného toku po pozemku vo vlastníctve obce. Vody budú odvedené cez priepust DN 800. Vodný tok Širočina bude ďalej obojstranne upravený v rkm 9,530 až 9,694 s priepustom rozmerov 2 x 2 m.

Navrhovaná činnosť, úprava vodného toku a bezmenného prítoku bude vodná stavba, ktorej jedinou funkciou bude zabezpečenie protipovodňovej ochrany obce. Situovanie a riešenie navrhovanej činnosti je viazané výlučne na existujúce koryto vodného toku Širočina, jeho prítoku a pozemkov vo vlastníctve navrhovateľa a obce.

Červený Hrádok - úprava toku Širočina

zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

OU-ZM-OSZP-2019/000607-002 PZ

2 z 2

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k zmierňovaniu nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a hospodársku činnosť (v zmysle zákona NR SR č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami) a v maximálnej miere zohľadňuje napojenie sa na existujúce úpravy vodných tokov.

Navrhovaná činnosť nezasahuje do navrhovaných a vyhlásených území európskeho významu a chránených vtáčích území, pričom má byť umiestnená v území s I. stupňom územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, kde sa nenachádzajú žiadne maloplošné a veľkoplošné chránené územia, prvky ÚSES, biotopy európskeho a národného významu a chránené stromy.

Podľa prílchy č. 8 k zákonu o posudzovaní je navrhovaná činnosť zaradená nasledovne:

Kapitola č. 10 Vodné hospodárstvo

Pol. číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zisťovacie konanie)
7.	7.7 Objekty protipovodňovej ochrany		bez limitu

Na základe žiadosti navrhovateľa, v ktorej je uvedené umiestnenie navrhovanej činnosti v katastrálnom území Červený Hrádok, OÚ Zlaté Moravce, OSŽP akceptoval dôvody uvedené v žiadosti navrhovateľa a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Zámer vypracovaný podľa § 22 a prílchy č. 9 zákona bude obsahovať jeden variant navrhovanej činnosti, ako aj nulový variant, t. j. variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila.

OÚ Zlaté Moravce, OSŽP zároveň poukazuje na to, že ak z pripomienok predložených k zámeru podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vyplynie potreba posudzovania ďalšieho reálneho variantu navrhovanej činnosti, príslušný orgán uplatní požiadavku na dopracovanie ďalšieho variantu v konaní podľa tohto zákona o posudzovaní.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať. Toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom.

Ing. Mária Sýkorová
vedúca odboru

Doručuje sa:

1. Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Odštepny závod Piešťany, Nábřežie I. Krasku č. 3/834, 921 80 Piešťany
2. OÚ Zlaté Moravce, OSŽP - spis

X.3 Mapa záujmového územia v mierke 1:10tis

X.4 Situácia stavby SO 01

X.5 Situácia stavby SO 02 a SO 03

X.6 Pozdĺžny profil výtoku z poldra SO 01

X.7 Objekt hrádzového telesa SO 01

X.8 Vzorové priečne profily SO 02

zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

X.10 Katastrálna situácia

Červený Hrádok - úprava toku Širočina

zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

X.11 Tabuľka parciel podľa SO

Výpis z katastra nehnuteľností, objekt SO 01

Parcela C. č.	Plocha trvalý záber [m ²]	Plocha dočasný záber [m ²]	Využitie územia	č. listu vlastníctva	List vlastníctva
583/67	22.5	1753	Orná pôda		Nezaložený
583/166	-	80	Zastavaná plocha a nádvorie		Nezaložený
583/141	-	1349	Orná pôda		Nezaložený
583/341	10	627	Zastavaná plocha a nádvorie	574	1) Obec Červený Hrádok, 951 82, Červený Hrádok, SR
583/340	10	2867	Ostatná plocha	574	1) Obec Červený Hrádok, 951 82, Červený Hrádok, SR
583/339	4	395	Ostatná plocha	574	1) Obec Červený Hrádok, 951 82, Červený Hrádok, SR
588	-	508	Zastavaná plocha a nádvorie		Nezaložený
448/1	8	1573	Orná pôda		Nezaložený
208	-	1948	Vodná plocha		Nezaložený
1388	-	392	Vodná plocha		Nezaložený
Parcela E. č.	Plocha trvalý záber [m ²]	Plocha dočasný záber [m ²]	Využitie územia	č. listu vlastníctva	List vlastníctva
583/23	-	838	Orná pôda	924	1) Kráľ Ján Dr., Štúrova č.420/38, 95201 Vrábľa 2) Balážová Katarína r. Kráľová, Broskyňová č.1, 94901 Nitra
583/22	22.5	306	Orná pôda	726	1) Kráľ Jaroslav, č.64 2) Ružanová Zuzana r.Gajdošová, Choča 181
583/232	-	80	Zastavaná plocha a nádvorie	574	1) Obec Červený Hrádok, 951 82, Červený Hrádok, SR
583/195	-	1533	Orná pôda	732	1) Herdová Zuzana r. Solčanská, L.Podjavorinskej 2081/33, Zlaté Moravce,PSČ 953 01, SR
588	-	542	Zastavaná plocha a nádvorie	1127	1) Slovenský pozemkový fond, Búdčova cesta 36, 81715 Bratislava 11
309	4	647	Orná pôda	667	1) Koprda Ján (ž.Mária r.Šabíková)
306/3	4	601	Orná pôda	591	2) Černák Zoltán r. Černák, Ing., Miletčova 26, Bratislava, PSČ 821 08, SR 1) Šabíková Mária r. Šabíková, Červený Hrádok, č. 21, SR
306/5	1.4	312	Orná pôda	271	1) Šabíková Helena r. Šabíková, Partizánska 477/44, Vrábľa, PSČ 952 01, SR 2) Šabíková Magdaléna, Školská č.1480/12, 95301 Zlaté Moravce
306/4	-	25	Orná pôda	612	1) Šabíková Helena r. Šabíková, Partizánska 477/44, Vrábľa, PSČ 952 01, SR 2) Martonová Katarína r. Šabíková (m.Vladimír), č.6, 95182 Červený Hrádok 3) Odrážková Elena r. Šabíková, Mgr., 951 82, Červený Hrádok, č. 48, SR
208	-	1948	Vodná plocha	1130	1) Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Radničné nám. č.8, 96939, Banská Štiavnica
1388	-	392	Vodná plocha	1130	1) Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Radničné nám. č.8, 96939, Banská Štiavnica

Červený Hrádok - úprava toku Širočina

zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Výpis z katastra nehnuteľností, objekt SO 02

Parcela C. č.	Plocha trvalý záber [m ²]	Plocha dočasný záber [m ²]	Využitie územia	Č. listu vlastníctva	List vlastníctva
736/7	-	25	Orná pôda		Nezaložený
1385/2	-	250	Zastavaná plocha a nádvorie		Nezaložený
1263/4	29.1	240	Ostatná plocha	574	1) Obec Červený Hrádok, 951 82, Červený Hrádok, SR
1263/3	42	393.4	Ostatná plocha	574	1) Obec Červený Hrádok, 951 82, Červený Hrádok, SR
1263/1	63.7	365	Trvalý trávnatý porast		Nezaložený
729	2465	2717	Vodná plocha		Nezaložený
1260	-	41	Trvalý trávnatý porast		Nezaložený
1386	-	292	Zastavaná plocha a nádvorie		Nezaložený
Parcela E. č.	Plocha trvalý záber [m ²]	Plocha dočasný záber [m ²]	Využitie územia	Č. listu vlastníctva	List vlastníctva
1385/2	-	250	Zastavaná plocha a nádvorie	1127	1) Slovenský pozemkový fond, Búdkova cesta 36, 81715 Bratislava 11
1263	58.6	168	Trvalý trávnatý porast	574	1) Obec Červený Hrádok, 951 82, Červený Hrádok, SR
1261/1	-	15.3	Trvalý trávnatý porast	967	1) Bývalí urbárski gazdovia a želiari obce Červený Hrádok
1386	30.6	120	Zastavaná plocha a nádvorie	1127	1) Slovenský pozemkový fond, Búdkova cesta 36, 81715 Bratislava 11
736	672	1719	Trvalý trávnatý porast	574	1) Obec Červený Hrádok, 951 82, Červený Hrádok, SR
737	606.5	1615	Trvalý trávnatý porast	574	1) Obec Červený Hrádok, 951 82, Červený Hrádok, SR
756	806	806	Vodná plocha	1130	1) Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Radničné nám. č.8, 96939, Banská Štiavnica

Výpis z katastra nehnuteľností, objekt SO 03

Parcela C č.	Plocha trvalý záber [m ²]	Plocha dočasný záber [m ²]	Využitie územia	č. listu vlastníctva	list vlastníctva
1256/26	-	41.2	Zastavaná plocha a nádvorie	261	1) Slovenské elektrárne, a.s., Hraničná 12, Bratislava, PSČ 827 36, SR
1260	-	40.9	Trvalý trávny porast		Nezaložený
729	3914.2	3979.3	Vodná plocha		Nezaložený
1364	943.6	2940.9	Orná pôda		Nezaložený
1388	-	20.8	Vodná plocha		Nezaložený
1424/2	-	65.4	Ostatná plocha	574	1) Obec Červený Hrádok, 951 82, Červený Hrádok, SR

Výpis katastra nehnuteľností objekt SO 03

Parcela E č.	Parcela E č.	Parcela E č.	Parcela E č.	Parcela E č.	Parcela E č.
1386	1280	1301/1	1317	1341/2	1362
1385/2	1281	1301/2	1321	1341/3	1365
1260	1284	1304	1324/1	1344/1	1366
1387	1285	1305	1324/2	1344/2	1369
1261/1	1288	1308/1	1325	1345	1370
1264	1289	1308/2	1328/1	1348/1	1373/1
1265	1292	1309/1	1328/3	1348/2	1373/2
1268/1	1293/1	1309/2	1329	1349/2	1377
1268/2	1293/2	1309/3	1332/1	1352	1378/1
1272	1296	1312/1	1332/2	1353/1	1378/2
1273	1297	1312/2	1333	1353/2	1381/1
1276/1	1300/1	1312/3	1337/1	1356	1381/2
1276/2	1300/2	1312/4	1337/2	1357	1381/3
1276/3	1300/3	1313	1340	1358	1381/4
1277	1300/4	1316	1341/1	1361/2	1382

X.12 Hydrologické údaje SHMÚ Bratislava

SLOVENSKÝ HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV
Jeséniova 17, P. O. Box 15, 833 15 Bratislava 37

Úsek Hydrologická služba

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK,
štátny podnik

Odštepný závod Piešťany
Nábřežie Ivana Krasku 3/834
921 80 Piešťany

Váš list číslo/zo dňa
/15.01.2019

Naše číslo
301-1700/2019/3402/

Vybavuje/linka
Ing. Šimor/344

Bratislava
25.2.2019

Vec Hydrologické údaje - zaslanie

Na Vašu žiadosť Vám zasielame požadované hydrologické údaje pre:

Tok : Širočina
Profil : Červený Hrádok; rkm 9,50 (cestný most)
Hydrologické číslo : 4-21-13-042
Plocha povodia : 71,44 km²

Maximálne prietoky dosiahnuté alebo prekročené priemerne raz za:

1	2	5	10	20	50	100	rokov
3,6	5,0	8,5	12,1	14,9	18,5	21,3	m ³ .s ⁻¹

Tok : Údolnica nad obcou Červený Hrádok
Profil : Červený Hrádok; rkm 0,75 (profil - polder)
Hydrologické číslo : 4-21-13-042
Plocha povodia : 0,50 km²

Maximálne prietoky dosiahnuté alebo prekročené priemerne raz za:

1	2	5	10	20	50	100	rokov
0,06	0,09	0,14	0,20	0,27	0,42	0,6	m ³ .s ⁻¹

Poznámka k profilu 2. polder: Táto údolnica nie je síce tok, ale dávame tu rkm, pretože profil od priepustu pokračuje ďalej cez záhrady a obec Červený Hrádok až k toku Širočina, kde má ústie.

Uvedené údaje o prietokoch platia pre prirodzený režim povrchového odtoku a podľa STN 75 1400 ich zaraďujeme do IV. triedy spoľahlivosti.

Názov toku, riečny kilometer, hydrologické číslo a plocha povodia boli určené z platnej vodohospodárskej mapy mierky 1:50 000, 3. vydanie.

Hydrologické údaje majú platnosť 5 rokov od ich vydania alebo overenia.

Slovenský
hydrometeorologický ústav
Jeséniova 17, 833 15 Bratislava
(29)

Ing. Zuzana Danáčová, PhD.
vedúca odboru kvantít
povrchových vôd

Telefón
00421 2 594 15 344

Fax
00421 2 594 15 393

Bankové spojenie
IČO: 156884 DIČ: 2020749852
IČ DPH: SK2020749852

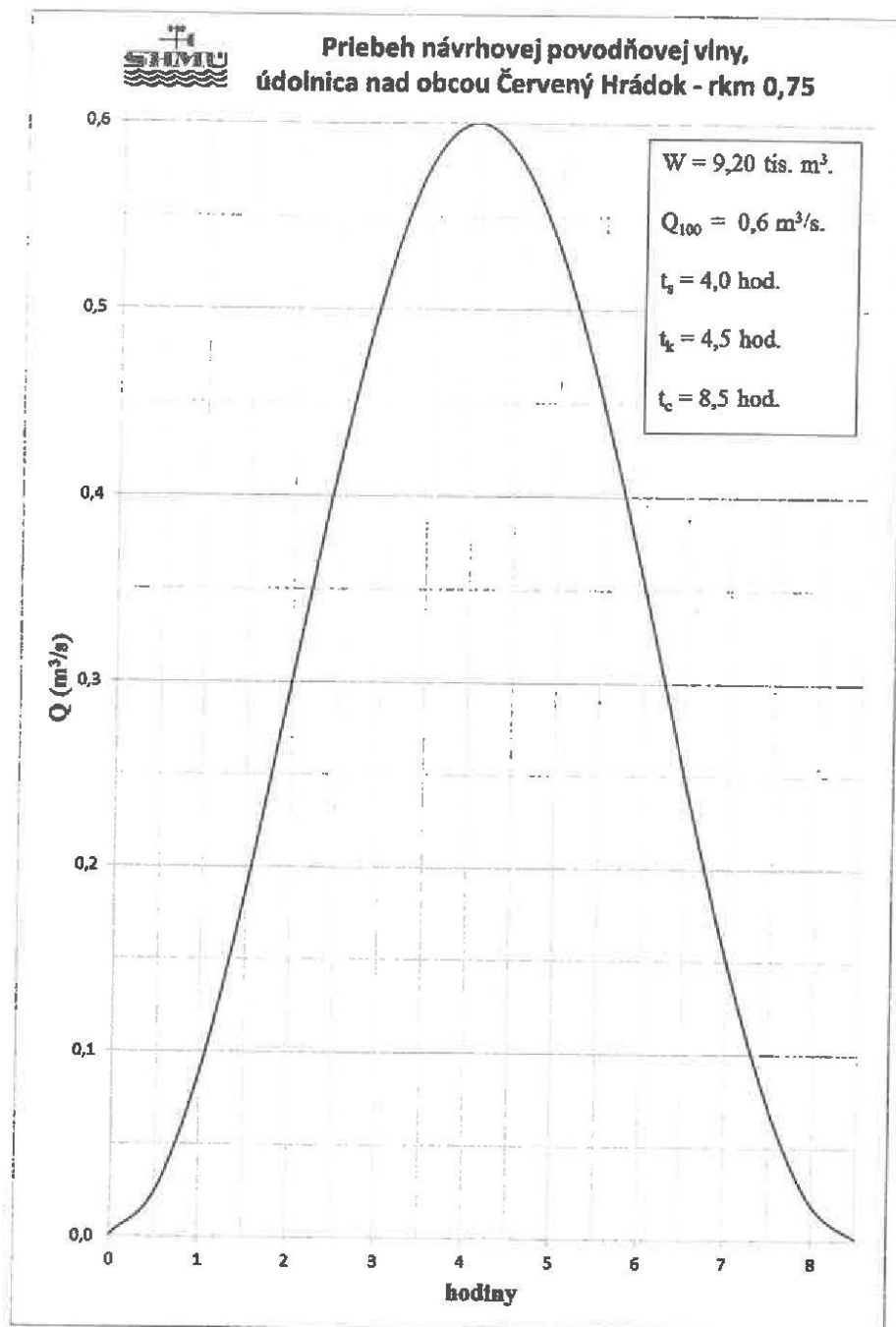
E-mail
viliam.simor@shmu.sk

Červený Hrádok - úprava toku Širočina

zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Slovenský
hydrometeorologický ústav
Jeséniova 17, 833 15 Bratislava
29

LEGENDA:

W – objem návrhovej povodňovej vlny,

Q_{100} – maximálny prietok dosiahnutý alebo prekročený raz za 100 rokov,

t_s – doba stúpania povodňovej vlny,

t_k – doba klesania povodňovej vlny,

t_c – celkový čas trvania povodňovej vlny.